

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 145 (13.376)

Trst, petek, 23. junija 1989

Mandatar se je posvetoval z delegacijami KD, KPI in PSI

Niti včerajšnji krog pogovorov ni De Miti razjasnil položaja

Socialisti zahtevajo od De Mite jasne programske predloge, ki naj služijo kot osnova za razmislek - KPI za predsednika vlade »super partes«

DUŠAN KALC

RIM — De Mita je zaključil prvi krog posvetovanj s predstavništvu strank za premostitev politične krize in za sestavo nove vlade. Včeraj se je sestel še s Craxijem, Occhettom in Forlanijem ter tako izpolnil prvo sliko političnega položaja tudi in predvsem v luči nedeljskega volilnega rezultata. Prvi bistveni zaključek, ki ga lahko potegne iz dosedanjih posvetovanj, je ta, da lahko nadaljuje z nalogo, ki mu jo je poveril predsednik republike. Obstajala je namreč stvarna nevarnost, da bi mu kdo podstavil nogo in ga prisilil, da vrne mandat. Vendar se to ni zgodilo. Tudi najbolj pričakovano srečanje dneva s socialističnim tajnikom Craxijem je poteklo brez posebnih presenečenj. Craxi mu dejansko ni rekel ne ja, ne ne. Dejal je le, da potrebuje še nekaj časa za razmislek in da bi rad preveril in poglobil stališča vseh strank dosedanje vladne večine. Samega De Mito pa je pozval, naj predstavi konkretne programske predloge, ki bodo osnova za še dodatni razmislek.

Dosedanji potek političnega preverjanja dokazuje, da bo kriza še zelo dolga. Evropski volilni rezultat je v bistvu še bolj zapletel odnose med strankami. Kdor je prerokoval, da se bodo po volitvah stvari lažje urejevale, se je zmotil. Izid volitev je nasprotno pahnul petstrankarsko koalicijo v še hujšo krizo. V Palači Chigi so zato dokaj pesimistični in vse bolj se utrjuje prepričanje, da bo pravi čudež, če bo vladna kriza rešena pred velikim šmarnom. Dovolj je, da pogledamo v koledar. Danes in jutri se bo De Mita posvetoval s

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Silvius Magnago za zaščito manjšin v Evropi

BOCEN — »Etnične manjšine je treba v evropskem okviru primerno zaščititi. Zgrešena politika do manjšin je v Evropi često glavni vzrok za nerazumevanja in sovraštvo med posameznimi državami na Vzhodu in Zahodu.« To je za avstrijsko televizijo izjavil predsednik Južnotirolske ljudske stranke (SVP) Silvius Magnago.

»Čas je, da spremenimo miselnost, predvsem pa bi bil čas, da ne bi več gledali na manjšine kot na tujek, ki moti in ga je treba zato likvidirati, spremeniti ali asimilirati. Nasprotno, manjšine so bogastvo, njihov razvoj pa je treba pojmovati kot splošno korist. Samo tak koncept lahko zagotovi zadovoljstvo v Evropi. Manjšine,« je še poudaril Magnago, »niso nikoli dovolj zaščitene. Čimveč so zaščitene tem manjša je nevarnost, da bi gledale preko meja in postale vzrok spopadov. Vsako družbo je treba ocenjevati na podlagi zaščite, ki jo nudi manjšinam na svojem ozemlju.«

Magnago je nato spregovoril o odnosih Južne Tirolske z Avstrijo in pri tem poudaril, da so »meje nedotakljive«, tako da so zahteve o priključitvi »gola utopija«. Južnotirolski veljak se je tudi čudil zaradi volilnega uspeha misovcev, ker po njegovem mnenju »Italijani na Južnem Tirolskem živijo bolje kot drugod po polotoku.«

Po podatkih iz petih vzorčnih mest Letna inflacija na 7 odstotkih

RIM — Iz velikih italijanskih mest, v katerih merijo utrip inflacije, prihajajo alarmantni podatki. Po statističnih podatkih naj bi namreč letna stopnja inflacije v juniju spet dosegla 7 odstotkov (morda celo 7,1%) in tako dosegla najvišjo vrednost v zadnjih 39 mesecih. Maja je inflacijska stopnja dosegla 6,8 odstotka, junjske cene pa naj bi se po še neuradnih podatkih dvignile za 0,5 do 0,6 odstotka.

Če bodo ti podatki, ki se tokrat nanašajo le na pet namesto običajnih sedem mest, potrjeni tudi v vslednjem merilu, bo to pomenilo precej hladen tuš za gospodarske strokovnjake, ki so s prihodom poletja napovedovali umiritev gibanja cen.

Najdražje mesto je po teh podatkih Milan, kjer so se cene v primerjavi z lanskim junijem dvignile kar za 8 odstotkov, mesečna rast cen pa je znašala 0,5%. Milanu sledijo Trst (7,8% in 0,4%), Bologna (7,7% in 0,6%) in Turin (7,6% in 0,4%). Zanimiv je položaj v Genovi, kjer so ta mesec v primerjavi z majem cene narasle kar za 1,1 odstotka, pa vendar je letna inflacijska stopnja tam s 7,4 odstotka najnižja.

K junjskemu naraščanju cen sta največ prispevali postavki za energijo in razne stroške. Če pogledamo samo podatke za Trst, ugotovimo, da so se junija najbolj podražila živila, in sicer za 1,1 odstotka, energija je bila v primerjavi z majem dražja za 0,5 odstotka, razni stroški in izdatki za oblačila pa so se povečali za 0,2 odstotka.

V kitajskih mestih se širi pojav hitrega sojenja kontrarevolucionarjem Nove usmrtitve v Pekingu in Jinanu Kitajska gluha na pozive k milosti

PEKING — »Ne smemo pozabiti, kako kruti so naši sovražniki. Ne smemo se jih zato usmiliti. Niti enega odstotka milosti jim ne smemo izkazati.« Tako je govoril Deng Xiaoping, starosta kitajskih vladajočih starcev, ko se je 9. junija zahvalil vojakom, ki so s silo razpršili množico, ki se je zbirala na Tienanmenu. Njegov govor je predmet vsakodnevnih razprav in interpretacij, kot bi bilo mogoče iz besed, ki jih je takrat s težavo izrekel, v celoti razbrati, kakšno pot bo ubrala Kitajska »po Tienanmenu«.

Novo ločnico na kitajskem prizorišču predstavljajo sedaj izvajanja smrtnih obsodb. Prvi so šli v smrt trije šanghajski delavci, že včeraj pa so kitajski mediji posredovali vest, da so s strelom v glavo usmrtili sedem od osmih Pekinčanov, ki so bili obsojeni na smrt zaradi tega, ker so požgali nekaj mestnih avtobusov, da bi iz njih sestavili barikade. Skupina osmih študentov, »brezposelnih huliganov« in delavcev je bila obsojena na smrt že dan po procesu v Sanghaju, pri izvajanju kazni pa so kitajske oblasti ohranile enako časovno sosledje. Ni znano, kakšno usodo čaka žensko, ki je bila prav tako obsojena na smrt.

Poleg skupine Pekinčanov so včeraj usmrtili tudi sedemnajst oseb, ki so jih v Jinanu,

glavnem mestu pokrajine Shangdun, obsodili na smrt brez pravega procesa. Sodila jim je množica, ki jih je vse priznala za krive kontrarevolucionarnega rovarjenja.

Mnoge evropske države so reagirale na nove usmrtitve z izredno ostrimi protestnimi izjavami, večina pa se bo omejila na besede in ne bo prešla k dejanjem, to je k sankcijam. Tajništvo KPI je ponovno zahtevalo od italijanske vlade, naj nastopi proti »režimu, ki se sedaj maščuje« in naj tem voditeljem odreče sleherno pošiljko orožja. Tudi Socialistično mladinsko gibanje je še enkrat apeliralo na vse demokratične politične sile in na vlado, v imenu skupnega boja proti terorju, ki ga Li Pengova vlada izvaja na kitajskem.

Kitajska policija ima v svojih zaporih neznano število oseb, ki bi jih po državnem za-

konu lahko obsodili na smrt, lov na kontrarevolucionarja pa je v zadnjih dneh menda dopolnil tudi lov na vohuna. Te dni so aretirali 13 tajvanskih »vohunov«, od katerih pa je znano ime le enega. Ou Zongyou naj bi širil lažne glasove o kitajski komunistični partiji.

V Pekingu so v zadnjih urah zabeležili še nekaj pomembnih novosti. Vlada je prvič uradno, čeprav zelo omejeno, odgovorila ZDA, ki pripravljajo nove gospodarske ukrepe. Tujim novinarjem je Li Peng rekel, da Kitajci obžalujejo neprimerno vmešavanje ZDA v notranje zadeve tuje države, Kitajska pa bi vseeno rada ohranila in okrepila sodelovanje z Washingtonom. Vlada je torej pripravljena »pozabiti« na netaktnost tistih držav, ki so ostro obsodile premišljeno izvajanje terorja, obenem pa daje jasne znake, da se noče oddaljiti s poti, na katero je stopila 4. junija letos. Policijska ura je v Pekingu še vedno v veljavi, odgovorni urednik glasila KPK Renmin Ribao bo po novem vojak, to je dosedanjí šef oddelka za propagando kitajske vojske. Shao Huaze bo nadomeščal odgovornega urednika in njegovega namestnika, ki sta zapustila službeno mesto iz »zdravstvenih razlogov«.

Atentat na Falconeja s polvojaško tehniko

NA 2. STRANI

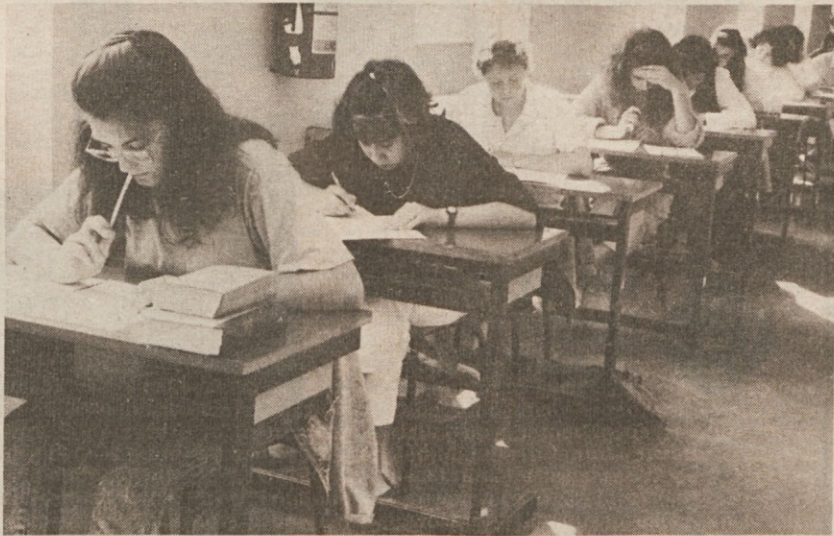
Košarkarsko SP v Zagrebu
SZ in Jugoslavija
zmagali s težavo

Predvidena polfinalna para
Jugoslavija-Italija
in SZ-Grčija

Včeraj poskusne vožnje
Jutri dirka za
VN Nizozemske

NA 10. STRANI

Matura na slovenskih šolah

Včeraj so se začeli pisni zrelostni izpiti tudi na slovenskih višjih srednjih šolah. Posnetek je s tržaškega učiteljskega

(Foto Magajna)

Republika Slovenija proučuje način da bi sama pomilostila četverico

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Predsedstvo SFRJ ni pomilostilo četverice, obsojene pred vojaškim sodiščem v Ljubljani. Vest je upravičeno vznemirila slovensko javno mnenje.

Predsednik socialistične zveze Jože Smole je o tem govoril včeraj na slovesni proslavi dvajsete obletnice revije Naša obramba v ljubljanskem domu JLA. Zelo odločno je poudaril, da bo imela zavrnitev zahteve SR Slovenije in njenega predsedstva po pomilostitvi četverice hude posledice; zahteva je bila zavrnjena z birokratsko ugotovitvijo, »da ni prišlo do novih bistvenih okoliščin, zaradi katerih bi morali prejšnje stališče znova pretehtati.« Jože Smole je dejal: »Če predsedstvo SFRJ ne bo upoštevalo zahteve najvišjega državnega organa SR Slovenije,

bo pač treba razmisliti o drugih možnih ukrepih.«

»Drugi možni ukrepi« pa niso prazna fraza, ker se v Sloveniji govori o raznih možnostih, saj je suverena republika, z lastnim parlamentom, ki lahko sprejema zakone. Doslej so upoštevali federativno ureditev in zato je predsedstvo slovenske republike ponovno poslalo v Beograd zahteve, da bi stvar uredili na najbolj logičen način, torej s pomilostitvijo. Seveda pa so možne povsem drugačne pravne poti in vse kaže, da slovenska politična javnost vedno bolj razmišlja tudi o taki možnosti.

Zaskrbnjuje je namreč razmerje sil, do katerega naj bi prišlo v zveznem predsedstvu. Seveda o vsem tem ni nobenih preverjenih podatkov, saj seje potekajo za zaprtimi vrati. Vendar

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Preiskovalci odkrivajo podrobnosti spodletelega atentata

Mafija je atentat na sodnika Falconeja pripravila s pravo polvojaško tehniko

PALERMO — Spodleteli atentat na palermškega sodnika Falconeja so po mnenju policijskih in karabinjerskih preiskovalcev pripravili strokovnjaki, ki so izurjeni v vojaških veščinah. Več dni je mafijski komando skrbno nadzoroval vsak premik sodnika Falconeja in agentov zadolženih za njegovo varnost, šele nato je prešel v akcijo.

Preiskovalci so skoraj prepričani, da sta v noči na torek dva potapljača z malim napihljivim čolnom, v katerega sta zložila razstrelivo in dvojni elektronski detonator, zaplula proti obrežju. Dvojico so tako agenti kot drugi očividci opazili že prejšnje dni, nihče pa ni temu posvetil večje pozornosti, saj je prisotnost kopalcev in športnih

potapljačev nekaj povsem običajnega. Neznanca sta potapljaško torbo, v kateri je bila kovinska škatla, v njej pa 58 palic plastičnega razstreliva brix 36, ki ga običajno rabijo minerci v kamnolomih in pri gradnji cest, postavila na betonsko kopalno ploščad, v kraj, ki ni viden iz Falconejeve vile. Dobro uro sta nato neznanca porabila, da sta vstavila elektronski detonator. In prav ta detonator dokazuje izredno »strokovno usposobljenost«, saj sta namestila dvojni detonator, ki povzroči vžig le ob rahlem dotiku, ali pa z radijskim impulzom. Taki dvojni elektronski detonatorji so v rabi med libanonskimi in severnoirskimi teroristi.

Na žalost so po odkritju detonator sliкали in nato razstrelili, tako da ne morejo preiskovalci še natančneje pregledati napravo in ugotoviti njen izvor. Razstrelivo jim bo malo pomagalo, saj se do njega lažje pride kot do takih zapletenih detonatorjev.

Spodleteli atentat ni torej le poskus ustrahovanja sodnika Palermo, kdor je postavil torbo pod Falconijevo vilo, je imel jasen cilj: ubiti sodnika. Falcone se mora zahvaliti srečnemu naključju, da dva dni ni stopil na plažo, saj bi v nasprotnem primeru slabo končal. 23 kilogramov plastičnega razstreliva v zaprti pločevinski škatli bi s svojim eksplozivnim valom ubilo človeka do razdalje tridesetih metrov. Še več,

atentatorji so poskrbeli za prefinjeno kamuflažo, saj so ob torbi z eksplozivom pustili plavuti, potapljaški kombinizon in brisači, da bi vsakdo pomislil na kopalce. Če bi hoteli sodnika le prestrašiti, se ne bi poslužili take kamuflaže. Še sreča, da se ni nihče dotaknil torbe, ko jo je neki policist opazil, ker se je med čakanjem na sodnika nekoliko sprehodil po plaži.

Falcone se je medtem včeraj v Rimu sestel s člani protimafijske komisije. Palermo pa se je včeraj oddolžil svoemu sodniku s solidarnostno manifestacijo, ki bi morala potrditi budnost vseh političnih in družbenih sil.

Razvoj srbskega gospodarstva odvisen od inflacije

BEOGRAD — Srbska skupščina zaseda že dva dni. Na dnevnem redu so predvsem gospodarska vprašanja. Najprej so odobrili zakon o posojilu, včeraj pa so govorili o gospodarskem položaju z vidika ukrepov zvezne vlade in srbskih pobud.

Včerašnja Politika je objavila celotno besedilo zakona, ki pa je glede bistvenih vprašanj še vedno megleno in nejasno. Točna določitev obrestne mere, način vpisovanja posojila v devizah in druge podrobnosti so namreč prepuščeni pogodbi, ki bo sklenjena s konzorcijem srbskih bank in srbsko vlado. Tudi razprava ni prinesla večjih podrobnosti in ponovili so že znana stališča, da morajo biti sredstva namenjena za donosne programe in da jih ne smejo porabiti za kritje deficitov in izgub. Kdo pa bo sestavil takšne programe, seveda še nihče ne ve, in to je poglavitno odprto vprašanje.

Na včerašnji seji so govorili o vladnem programu liberalizacije cen in zunanjetrgovinskega režima ter o vseh drugih ukrepih, »ki lahko letos pridejo do začetne stabilizacije gospodarstva in izhoda iz gospodarske krize.« Vendar pa so dodali, da je vse odvisno od inflacije in protiinflacijskih ukrepov, ki naj bi jo ukrotili.

Za srbsko gospodarstvo uvodoma trde, da mu gre zelo dobro, ker se je proizvodnja v prvih petih mesecih povečala za 3,5 odstotka. Pospešeno se razvija drobna proizvodnja in v prvih treh mesecih so odprli 1400 novih podjetij.

Toda hkrati upada izvoz, med drugimi tudi zaradi slabe prodaje nekaterih velikih izvoznikov, kot sta Crvena zastava in Smederevo, vedno več je izgub, ki naraščajo, realni osebni dohodki pa se znižujejo. (B. S.)

Izdelali dokončno verzijo Temeljne listine Slovenije 1989

LJUBLJANA — Predsedstvo koordinacije organizatorjev zbora v Cankarjevem domu je izdelalo dokončno verzijo Temeljne listine Slovenije 1989, ki jo je pripravila pooblaščen skupina Koordinacije. Republiška konferenca Slovenije bo na svoji seji 27. 6. 1989 temeljno listino predstavila in pozvala ljudi k podpisovanju. Aneks k temeljni listini, »Poziv skupščini in predsedstvu SR Slovenije« bodo ljudje lahko podpisovali hkrati ob podpisovanju temeljne listine. Oba dokumenta objavljamo v celoti:

Državljeni Socialistične republike Slovenije, podpisniki te listine, izjavljamo in sporočamo, da:
1. Hočemo živeti v demokratični slovenski državi, utemeljeni na suverenosti slovenskega naroda in človekovih pravicah ter državljanskih svoboščinah. V njej si zagotovimo: vladavino dela,

prava in samostojnost civilne družbe; svobodno združevanje in politični pluralizem; demokratične volitve; enakopravnost manjšin; svobodo vseh oblik gospodarskega razvoja; varstvo okolja; povezanost z Evropo in svetom.

2. Živeli bomo samo v taki Jugoslaviji, v kateri bo zagotovljena suverenost ter trajna in neodtujljiva pravica do samoodločbe narodov, enakopravnost vseh narodnosti in manjšin, ki bo spoštovala in varovala različnost vseh, in kjer bomo urejali skupne zadeve v zvezni državi po načelu soglasja.

3. Nočemo živeti v takšni državni skupnosti, kjer bi bili podvrženi politični ali nacionalni nadvladi, gospodarskemu izkoriščanju ali drugim vsiljenim oblikam političnega, gospodarskega in kulturnega življenja.

S svojimi podpisi se predlagatelji in podpisniki te listine zavezujejo, da bomo vztrajali pri njenih načelih. Obvezujemo vse v Socialistični republiki Sloveniji, ki jim je podeljena legalna moč, da pri ustavnih reformah ter pri vsem političnem delovanju v Sloveniji in v SFR Jugoslaviji uveljavijo to skupno ljudsko voljo.

Poziv skupščini in predsedstvu SR Slovenije
Državljeni SR Slovenije pozivamo najvišje državne organe SR Slovenije, da zaradi doslej ugotovljenih nepravilnosti v postopku proti četverici uporabijo svojo zakonito in legitimno moč za prekinitev prestajanja kazni štirih obsojencev. Zahtevamo obnovo procesa ter pravično in javno sojenje.

Kadar pojasnjuje okoliščine Nagyeve izročitve Madžarom

BUDIMPEŠTA — Bivši madžarski voditelj Janos Kadar ni prevzel odgovornosti in ni povsem pojasnil okoliščin, v katerih so prekršili madžarsko-jugoslovanski sporazum o izpustitvi Imreja Nagya in njegovih tovarišev iz jugoslovanskega veleposlaništva v Budimpešti novembra leta 1956. V intervjuju za tednik Magyaroszag je upokojeni državnik priznal, da je bilo jugoslovansko vodstvo v neprijetnem položaju že zato, ker so tedanji predsednik madžarske vlade in njegovi sodelavci zaprosili za azil v njihovem veleposlaništvu v Budimpešti. Kadar je pojasnil svojo vlogo (potem ko je že prevzel vodstvo nove vlade in partijsko jedro, po drugem sovjetskem posegu) in priznal, da Jugoslovanom niso dovolili Nagya odpeljati v Beograd. »Tedad so se posvetovali neposredno s sovjetsko vlado«, pravi Kadar in dodaja, da je tedanjega jugoslovanskega veleposlanika Dobrivoja Vidiča prosil, naj Jugoslavija »ne verjame izjavam zahodnega tiska, češ da je madžarska vlada marioneta«.

»Rekel sem jim, naj nam tega ne storijo«, pojasnjuje Kadar. Odposlanci jugoslovanskega vodstva »so po več razpravah dejali, da jih stvar več ne zanima, ker menijo, da gre za notranjo zadevo Madžarske«. Od Jugoslavije so namreč zahtevali, naj Nagya in ostale »vržejo ven«, madžarska stran pa ni dala zagotovila, da azilanti ne bodo odgovarjali zaradi prejšnjih napak. »Brez tega dokumenta Jugoslovani niso bili pripravljeni podpisati pisma o prekinitvi pravice do prebežališča«, trdi Kadar. »Po triurnih pogajanjih smo v besedilo dodali stavek, da lahko svobodno odidejo domov«, zdaj priznava prvi človek madžarskega vrha, dejstvo pa je, da so bili člani tedanje legalne madžarske vlade dobesedno ugrabljeni na dvorišču jugoslovanskega veleposlaništva, od koder so jih odvedli v Romunijo.

»O vsem tem so vpletene vlade, vključno s sovjetsko in jugoslovansko, izmenjale zapisnike. Če bi znal opisati ali posneti film, bi lahko videli, kaj se je zares dogajalo tiste dni«, pravi Kadar. S temi svojimi izjavami ni izpolnil praznine te »bele pege«. Na drugem pogrebu Imreja Nagya in sotrpinov, 16. junija v Budimpešti nihče ni omenjal Kadarja, človeka, ki je s sovjetsko pomočjo prišel na oblast in ki je imel v tistih kritičnih dneh ključno vlogo skupaj s sovjetskim veleposlanikom Andropovom.

Madžarska javnost pričakuje, da bo vlada objavila dokumente o dogodkih novembra leta 1956, ki jih je dobila iz jugoslovanskih arhivov. (dd)

● Delegacije KD, KPI in PSI pri De Miti

NADALJEVANJE S 1. STRANI
predstavniki družbenih sil, v ponedeljek in v torek pa se bo mudil v Madridu, kar pomeni, da se pred sredo ne bo mogel lotiti drugega kroga posvetovanj s strankami vladne večine. Toda istega dne, ko se bo De Mita vrnil iz Madrida, bo njegov antagonist Craxi odpotoval na srečanje socialističnih strank v Pariz, kar pomeni, da bo mimogrede izgubljen še en dragocen teden. Potem pa bo treba sploh videti, kaj se bo zgodilo, kajti stališča znotraj posameznih strank večinske koalicije sploh niso jasna.

Najbolj nejasno je, kaj nameravajo v socialističnem taboru. Craxijeva neobičajna previdnost med včerašnjim srečanjem z De Mito je po vsej verjetnosti posledica predsinočnje seje strankinega vodstva, o kateri trdijo, da je bila zelo burna in živahna. Nekateri člani vodstva kot so Formica, Martelli in Signorile, naj bi bili odločno proti obnovitvi sodelovanja s KD, De Michelis in nekateri drugi, ki so bili neposredno soudeleženi v dosedanji vladi, pa tega sodelovanja ne izključujejo. Zanimivo je že samo dejstvo, da se je seja zaključila brez tiskovnih sporočil in brez izjav, kar je verjetno tudi znamenje zadrege.

Kot drugo se je včeraj zglasilo v Palači Chigi komunistično predstavništvo z Occhettom na čelu, ki je De Miti obrazložil komunistični predlog o takšni vladi, ki bi jo vodila reprezentativna in ugledna osebnost in ki bi se lahko učinkovito spoprijela z reformami institucij in drugimi odprtimi in občutenimi problemi Italije. S tem Occhetto ni izrazil nikakršnega veta nad samim De Mito, poudaril pa je potrebo po človeku, ki bi bil neka »super partes«. Vsekakor bo moral o tem sklepati predsednik republike. Institucionalni položaj v Italiji je izredno

hud, meni Occhetto, in Cossiga bo moral to čimprej vzeti na znanje. Delegacija KD je pozvala De Mito naj pogumno nadaljuje s svojim mandatom in naj skuša razčistiti in rešiti nesoglasja z drugimi zavezniki.

● Četverica

NADALJEVANJE S 1. STRANI
je slišati govorce, da je pomilostitev predlagal predsednik Drnovšek, zanjo pa se je zavzel tudi kosovski predstavnik. Vsi drugi naj bi bili proti, tudi hrvaški predstavnik Stipe Šušar, od katerega bi upravičeno pričakovali spoštovanje stališč hrvaške javnosti, ki je tudi o tem primeru prav gotovo drugačnega mnenja.

Predsednik SZDL Jože Smole je na proslavi v ljubljanskem Domu JLA drugi del svojega govora posvetil pobudi predsednika slovenskih komunistov Milana Kučana izrečni na tacenskem zborovanju. Kučan je predlagal, naj bi ob 200. obletnici francoske revolucije izpustili iz zaporov vse politične zapornike, obsojene zaradi nenasilnih dejanj, torej tudi v Ljubljani obsojeno četverico. Smole je bil mnenja, da je skupna dolžnost vseh državljanov Slovenije, da se aktivno zavzemajo za uresničitev te pobude, saj bi veliko pomenila za razvoj demokracije v Jugoslaviji in bi odpravila težko hipotezo, ki jo pomenijo politični zaporniki. To bi tudi odpravilo nekatere motnje v odnosih z JLA. Smole je dodal: »Vsem pa je veliko do tega, da bi bili odnosi z našo JLA brez slehernih motečih dejavnikov. Amnestija političnih zapornikov bi lahko veliko pripomogla tudi k mednarodnemu ugledu Jugoslavije.«

Naši svetovalci so vam na uslugo zastonj . . . in vam bodo šli na roko.

V kmečko-obrtnih posojilnicah najdeš ljud, ki so ti podobni, s katerimi se boš lahko odkrito pogovoril. Ko potrebuješ finančno podporo; ko želiš izžiti največ za svoje prihranke; ko potrebuješ strokovno mnenje, ali pa samo prijateljski nasvet.

KMEČKE IN OBRTNE HRANILNICE IN POSOJILNICE

v Furlaniji-Juljski krajini

Tvoja domača banka

Od ankaranskega križišča do Kopra Zelena luč za gradnjo odseka obalne ceste

Splošni banki Koper uspelo najeti 14 milijonov dolarjev kredita

KOPER — Čeprav se sliši še tako neverjetno, je Splošni banki Koper v tujini uspelo najeti 14 milijonov dolarjev kredita namensko za gradnjo obalne ceste, oziroma odseka te ceste. Denar (dinarje) bo dobila Skupnost za ceste Slovenije, je namreč investitor, denar pa naj bi vrnila v približno štirih letih. To torej pomeni, da bi v juliju (sredi turistične sezone, sicer) lahko zares že začeli graditi 6,4 kilometra štiripasovne ceste od križišča Ankaran do Žusterne.

Že decembra lani je bila izdana lokacijska odločba za gradnjo tega cestnega odseka, za izvajalca del pa so izbrali SCT Ljubljana. Ta je tudi že pripravil zemljišče pri Žusterne (zasul je nekaj morja), zdaj pa bo lahko nadaljeval z deli.

Cesta bo potekala le delno po obstoječi trasi, v glavnem pa bo šla ob severni strani zdajšnje dvopasovnice. Takoj za križiščem Ankaran bo via-duk t čez železniško progo, zatem bo štiripasovnica presekala njive, pri križišču Bertoki jo bodo vkopali pod obstoječo raven (ker bo cesta iz Bertokov

proti Luki prečkala obalno cesto z nadvozom), nato bo šla ob Škocjanskem zalivu tik ob železniški progi, mimo Slavčice in zatem po obstoječem delu Istrske ceste, ob katerem bodo zgradili še dva pasova, prav tako na severni strani ceste, zaradi česar bodo morali preseliti bencinsko črpalko in nekatere druge bližnje objekte. Najprej bodo začeli z nasipi na Bonifiki in ob Škocjanskem zalivu, zatem pa bodo morali narediti del priključka pri Bertokih, da bo ta del služil kot obvoznica, ko bodo štiripasovnico pri Bertokih vkopavali.

Najhuje je, da v koprski občini še niso uredili vseh lastninsko pravnih zadev pri odkupih zemljišč. Zdaj je seveda že zadnji čas, da s tem pohitijo.

Nerodno pa je tudi to, da bodo tovarnjaki, ki bodo vozili material za utrjevanje nasipov, v poletnem času gotovo še dodatno ovirali že tako gost promet na obalni cesti. Štiripasovnico naj bi gradili predvidoma poldrugo leto, to pa pomeni, da bi bila lahko nared šele pred turistično sezono leta 1991, če se seveda ne bo še kaj zapletlo.

BORIS ŠULIGOJ

Prihodnji teden v Ljubljani in še kje drugje Ob ljubljanski ohceti vrsta folklornih prireditev

LJUBLJANA — Ves prihodnji teden bo v Ljubljani potekal v znamenju velike prireditve, ki ima nalosv Ohcet v Ljubljani. Že več let se v Ljubljani zberejo folkloristi iz raznih krajev Slovenije ter Jugoslavije in tudi iz drugih dežel sveta, da sodelujejo na svojevrstni prireditvi, oziroma na več prireditvah, ki se zaključijo z ohceto, z dejansko poroko mlado-poročencev iz več dežel sveta.

Letošnje prireditve se bodo pričele v ponedeljek, 26. junija. Na nekaterih osrednjih ljubljanskih ulicah (Čopova, Miklošičeva, Prešernov trg) bodo obrtniki prodajali svoje izdelke. Organizator je

poskrbel, da ne bo to navadna sejemška šara. Središče stare Ljubljane bo istega dne spremenilo svojo podobo, saj bodo tu stojnice za lačne in žejne goste, nastopale bodo razne umetniške skupine.

Na ohcet, ki bo v soboto, 1. julija, v popoldanskem času, pride le-tos 20 parov. Osem jih bo iz Jugoslavije, iz vsake republike ter pokrajine en par (Slovenca bosta Stefan Strelec in Karmen Tršek), dvanajst pa iz tujine. Po en par bo iz Belgije, s Cipra, iz Češkoslovaške, iz Francije, Italije (iz Parme prideta Gianni Poletti in Rita Cusmano), iz Kitajske (prvič bo en par iz te države - mladeniča sta z

vlakom odpotovala 18. junija, v Ljubljano dospeta že v ponedeljek), iz Kanade, Madžarske, Nemške demokratične republike, Nizozemske, dva para pa iz Zvezne republike Nemčije.

Poročne pare bodo v Ljubljani sprejeli v sredo, 28. junija. V sredo bodo gostje v Ljubljani. V četrtek bodo odpotovali na Gorenjsko, kjer jih bodo sprejeli na Bledu, v Begunjah in v Radovljici. V petek bo vsa poročna karavana odpotovala na Dolenjsko, in sicer v Brežice, Grad Mokrice in Čatež. V Brežicah bodo sodelovali na Brežiški ohceti, prireditvi, ki ima sicer nekaj sorodnosti z ljubljansko, ima pa seveda krajevne razsežnosti.

Tako na Gorenjskem kot na Dolenjskem bodo prikazali domače poročne navade, za kar so poskrbeli domači turistični delavci.

V Ljubljani bodo ves prihodnji teden številne prireditve. Poleg tistih že omenjenih v ponedeljek in torek bodo v naslednjih dneh nastopale godbe, folklorne skupine itd. V Ljubljano pride v teh dneh več folklornih skupin.

Poročni sprevod bo v soboto v popoldanskem času po glavnih ljubljanskih ulicah. Vrh svečanosti bo na trgu pred ljubljanskim magistratom. V Ljubljani pravijo, da bo zelo veselo in da bo tokrat izjemno veliko število ljudi oblečenih v narodne noše. Napovedujejo, da jih bo čez 2.500.

Med poročnimi darili so za novoporočence tudi zibelke

Piranski glasbeni večeri steber poletnih prireditev

PORTOROŽ — Kulturni in kongresni center Portorož je za letošnjo poletno sezono zdaj pripravil podrobnejši program prireditev in jih tudi že predstavil novinarjem. Železni repertoar so prav gotovo Piranski glasbeni večeri, ki se bodo začeli že danes s promennadnim koncertom mladinskega pihalnega orkestra KUD Karol Pahor Piran na Tartinijevem trgu. Skoraj vsi ostali koncerti bodo sledili vsak petek ob 21. uri zvečer.

Prihodnji petek bo tako na Piranskih glasbenih večerih najprej nastopil Obalni komorni orkester, za tem trombonist Alojz Kranjčan s klaviaturistom Milkom Lazarjem, v soboto, 15. julija, bo opera in balet SNG Don Kihot in Romeo in Julija, sledili bodo koncerti spet ob petkih v Križnem hodniku, v petek, 21. julija, violinist Tomaž Lorenz, kitarist Jerko Novak in mezzosopranistka Eva Novšak-Houška, zadnji petek v juliju bo na sporedu recital velikega violinista iz Sovjetske zveze Grigorija Žislina, zatem bo nastopil Dowlan Consort, ansambel za staro glasbo NDR, pa še recital pianista Benjamina Šavra in na koncu zadnji petek v avgustu še jazz program trobentača Stjepka Guta.

Od resne glasbe omenimo še koncert, ki bo 29. julija v portoroškem Avditoriju, Večer z gosti (Zagrebski solisti in številni drugi instrumentalni solisti, operni pevci, baletni umetniki...), ki ga bodo pripravili ob 25. obletnici portoroške Igralnice. Šestega avgusta bo v portoroški cerkvi nastopil svetovno znani orglar iz Rima Arturo Sacchetti, prav tako bo zanimiv še orgelski koncert 19. avgusta (prav tako v portoroški cerkvi, ki ima menda zelo dobre orgle), ko bo nastopil orglar Michael Schönheit iz NDR.

Od zabavnoglasbenih prireditev omenimo glasbeni festival Voci nuove (Novi glasovi), to je festival mladih pevcev iz Evrope, ki bo potekal v Vrbi na Avstrijskem, v Portorožu in na koncu še v Lignanu Sabbiadoro. Melodije morja in sonca bodo letos 11. avgusta, to je dan pred Portoroško nočjo, ko bo spet na sporedu veliki ognjemet. Sicer pa naj bi 22. julija na Tartinijevem trgu v Piranu pripravili še Praznik piva in pršuta, septembra še Neptunov krst in verjetno tudi Solinarski praznik. V Avditoriju naj bi poleti predstavili tudi vrsto boljših filmov, poleg tega pa naj bi na posameznih terasah in v restavracijah organizirali še celo vrsto drugih manjših zabavnih in kulturnih prireditev. Seveda bo poleg glasbenih in zabavnih prireditev še več športnih, galerijskih in morda tudi kakšna gledališka predstava, vendar tega programa niso predstavili.

BORIS ŠULIGOJ

Namesto kramparske brigade zanimiv raziskovalni tabor

ILIRSKA BISTRICA — Ilirskobistriški in sezanski mladinski organizatorji usklajujejo še zadnje priprave na ekološko-raziskovalni tabor, ki bo med 10. in 25. julijem nadomestil dosedanje klasično republiško delovno akcijo "Brkini". Glavni namen letošnje bistriško-kraške počitniške mladinske aktivnosti bo ugotavljanje onesnaženosti reke Reke od izvira do izliva v podzemlje pri Škocjanu.

Približno petindvajset mladih raziskovalcev bo pod vodstvom diplomatov biotehniške fakultete (vodja tabora pa bo Igor Kraševac, diplomat kemije) ugotavljalo predvsem biološko potrebo rečne vode po kisiku, njeno kemično potrebo po kisiku ter količino kisika v vodi na posameznih stalnih kontrolnih točkah. Nalogo so v zadnjem času dopolnili še z evidentiranjem divjih odlagalšč odpadkov v bistriški občini, popisom onesnaževalcev in iskanjem možnosti za zmanjšanje komunalnega onesnaževanja, anke-to o ekološki osveščenosti Bistrčanov in delavcev v nekaterih podjetjih ter odločitvijo o snemanju video filma ter pripravi zbornika z ugotovitvami letošnjega tabora.

Kljub privlačnim raziskovalnim nalogam in dobesedno neomejenim možnostim za interesne dejavnosti, o katerih se bodo udeleženci dogovarjali sproti, je v taboru še vedno prostih nekaj mest. Zato sezansko in bistriško mladinsko vodstvo vabita vse ljubitelje čistega okolja in bodoče kemike s Primorskega in iz Notranjske, naj se pri njih pozanimajo za morebitno sodelovanje v tej ekološki akciji.

Raziskovalci bodo prenočevali v bistriški šoli, prehrano pa jim bodo nudili v Domu JLA, oziroma po delovnih organizacijah.

JANEZ ODAR

Bistriški dnevi '89

ILIRSKA BISTRICA — S tradicionalnimi bistriškimi dnevi, v organizaciji Turističnega društva, so Bistričani pretekli konec tedna sklenili sklop prireditev ob občinskem prazniku, 4. juniju. Os dogajanja je bilo sejmišče, ki je bilo kot vedno dogodek leta zlasti za otroke. Stojnice so bile postavljene po vsej Cankarjevi ulici ter na Titovem trgu. Žal pa smo morali ugotoviti, da sejemska ponudba ni nič boljša kot prejšnja leta — le redke častne izjeme so jo namreč dvigovale nad raven rednih mesečnih sejmov. Stojnice seveda niso bile vse: oba popoldneva se je namreč na Titovem trgu odvijal tudi kulturno-zabavni program: z miličniško godbo na pihala, predstavitev starih bistriških obrti, pilsarstva in žagarstva, plesnim parom iz Nabrežine, čarovnikom in zabavnim tekmovanjem med domačimi jamarji in gasilci. Jamarji so bili tokrat spretnjši, priložnost pa so izkoristili tudi za podelitev priznanj udeležencem in sodelujočim pri spustu po reki Reki - za čisto Reko.

METKA ČELIGOJ

Jutri začetek romarske sezone Novi urniki višarske žičnice

ŽABNICE — Z jutrišnjim dnem bo stopil v veljavo novi urnik višarske žičnice, ki bo v naslednjih mesecih obratovala takole:

♦ **Od 24. junija do 13. julija**

Ob petkih ne obratuje
Ob delavnikih obratuje z naslednjim urnikom: od 9.30 do 9.45, od 10.30 do 10.45, od 11.30 do 12.00, od 14.00 do 14.15, od 15.00 do 15.15, od 16.00 do 16.15, od 16.45 do 17.00.

Ob sobotah od 9.30 do 12.15 in od 13.30 do 17.30.

Ob nedeljah od 9.30 do 12.15 in od 13.30 do 18.00.

♦ **Od 14. julija do 17. septembra**

Ob petkih ne obratuje.
Ob delavnikih od 9.30 do 12.15 in od 14.00 do 17.00.

Ob sobotah od 9.30 do 12.15 in od 13.30 do 17.30.

Ob nedeljah od 9.30 do 12.15 in od 13.30 do 18.00.

♦ **Od 18. septembra do 15. oktobra**

Ob petkih ne obratuje
Ob delavnikih od 9.30 do 9.45, od 10.30 do 10.45, od 11.30 do 12.00, od 14.00 do 14.15, od 15.00 do 15.15, od 16.00 do 16.15, od 16.45 do 17.00.

Ob sobotah od 9.30 do 12.15 in od 13.30 do 17.30.

Ob nedeljah od 9.30 do 12.15 in od 13.30 do 18.00.

Cena vozne karte je za letošnjo poletno sezono naslednja: vožnja na Višarje 9.000 lir, povratna karta 11.000 lir, povratek v dolino 4.500 lir, povratna karta za skupine (na osebo) 9.500 lir, vožnja na Višarje za otroke 8.000 lir, povratna za otroke 9.500 lir, povratek v dolino za otroke 4.500 lir.

V dneh, ko žičnica obratuje, je sve-tišče na Višarjah odprto. Jutri, 24. t. m., bo slovesna otvoritev (zaključila se bo 1. oktobra) romarske sezone z mašo ob 12. uri. V nedeljo, 6. avgusta, bo ob 14. uri slovesno somaševanje, ki ga bo vodil koprski škof msgr. Metod Pirih. Ob njem bodo izseljenci in Slovenci iz zamejstva. V nedeljo, 20. avgusta, bo na Višarjah videmski nadškof msgr. Alfredo Battisti. Maševal bo ob 15. uri, že dopoldne pa bo v Kanalski dolini. Ob 10. uri bo namreč slovesna otvoritev obnovljene župnijske cerkve sv. Egidija opata v Žabnicah.

Prijetno srečanje harmonikarjev v Marezigah

MAREZIGE — Letošnji 17. tradicionalni praznik refoška, ki je bil konec prejšnjega tedna v Marezigah, so spremljale poleg zabavnih in športnih prireditev tudi številna kulturna srečanja. Povedati velja, da so ocenili 77 vzorcev vin, od katerih je najboljšo malvazijo imela klet Vinakoper, drugo mesto je zasedel Avrelj Bonin iz Manžana, tretje pa Emil Bočaj iz Bočajeve. Najboljši refošk je pridelal Danilo Kozlovič iz Trseka, drugo mesto je zasedel refošk Marjana Cunje iz Bezovice pri Črnem kalu, tretje pa Edvin Lukin iz Dvorov nad Izolo.

Zanimiva je bila tudi povorka okrašenih kmečkih vozov, ki so obudili stare kmečke običaje. Posebna žirija, sestavljena iz predstavnikov krajevne skupnosti Marezige, Vinakoper in Agrarije Koper, je prvo nagrado (in s tem pršut) podelila vozu delovne mladine iz Trseka, 2. mesto je osvojil oslič z vozom z lesenim sodom, ki je prejel mortadelo, tretje mesto pa je pripadlo frezi, opremljeni z rogovi nekdanj nastopajočih volov na tej prireditvi. Obiskovalci, le-teh je bilo veliko, so si lahko ogledali tudi razstavo likovnih del Štefana Horvata, Slavice Babič in Arduina Hrvatina del Lojzeta Tersile. Pridne članice aktivna kmečkih žena pa so priredile razstavo domačih dobrot in jih tudi ponujale mimoidočim.

Nekoliko je vreme ponagajalo, kljub temu pa je bilo letošnje že drugo po vrsti srečanje harmonikarjev prijetno in zanimivo. Zbrali so se iz najrazličnejših krajev Slovenije, Hrvaške pa tudi iz Italije. Prireditev je vodil in povezoval priznani humorist Andrej Jelačin, ki ga poznamo pod psevdonimom Toni Karjola. Domače viže, ki so jih zaigrali mladi, pa tudi nekoliko bolj izkušeni harmonikarji, so

ogrele srca številnih prisotnih, marsikateri pa bi ob zvokih frajtonarc oziroma diatoničnih harmonik tudi zaplesal. Toda kaj, ko je bilo premalo prostora v dvorani, kjer je potekal prvi del prireditve zaradi dežja, zunaj pa je bilo blatno. Obilico humorja sta prispevali tudi znanki Radia Koper Tatjana Turko in Ingrid Verk, ki sta zaigrali Tonco in Vanco iz zamejstva. Za letošnje srečanje harmonikarjev je značilno, da se ga je udeležilo večje število nastopajočih kot prejšnje leto. Prišel ga je trio v sestavi Armando in Palmiro Krmac ter Milko Babič.

Letošnjega drugega srečanja v Marezigah se je udeležilo 30 harmonikarjev: Palmiro Krmac, Milko Babič, Mitja Kodarin (vsi Centur), Armando Krmac, Sergio Ražman, Renato Debernardi, Denis Novato, Ivan Križman, Paolo Gianelo (vsi Trst), Ivan Vovk (Postojana), Alojz Žakel, Jurij, Tatjana, Breda Čuk, Anton Puc, Ivan Koren (vsi Podkraj), Albin Doljak in Danilo Kosmina (Koper), Emilio Mauri (Domjo), Ludvik Žiberna (Štorje), Breda Horvat (Radomlje), Luigino Squalizza (Videm), Janko Rotar (Ljubljana), Pavlo Nežič (Zrenj), David Franz (Lucija), Salvo Jerman (Bertoki), Julio Koradin (Hrvatini), Ivan Kern (Kranj), Avreljio Bembič (Lopar), Vladislav Kokošar (Opčine), Albin Šorgo (Vanganel) in Slavko Likar (Ajdovščina).

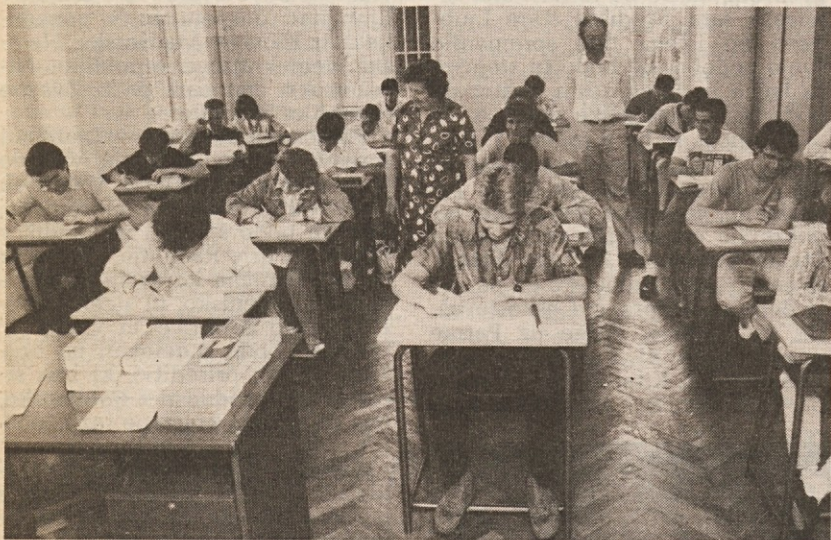
Vsak nastopajoči je prejel poleg priznanja za sodelovanje, ki mu ga je izročil predsednik marežganske krajevne skupnosti Vili Bržan, tudi steklenico refoška. Praznično je bilo tudi v večernih urah ob zvokih ansambla Platane in ob dobri pijači in jedači se je razvilo družabno srečanje.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Planinski praznik prijateljstva v Reziji

BOVEC — Na planini Krnica v Reziji se bodo v nedeljo vnovič srečali planinci z Bovškega in iz Rezije. Ta tradicionalna prireditev bo letos organizirana pod geslom Praznik prijateljstva. Srečanje na 1.090 metrov visokem rezijanskem sedlu, do katerega je speljana asfaltirana cesta, je izraz prijateljstva, ki povezuje ljubitelje gora z obeh strani Kanina. Prireditev na sedlu Krnica, ki se bo začela ob pol desetih dopoldne, bo tudi v znamenju kulture. Nastopile bodo pevске in folklorne skupine, s katerimi zaradi prvobitnosti in originalnosti slovijo daleč naokoli predvsem Rezijani.

Včeraj prvi dan mature na višjih srednjih šolah Zapleteno oblikovani naslovi neprijetno presenetili maturante

Z nalogo iz slovenščine se je včeraj jutraj na naših višjih srednjih šolah, podobno kot na italijanskih, začela tako imenovana velika matura. Iz začetnih kuvert, ki so jih do zadnjega trenutka hranili na kvesturi, je prišlo marsikatero presenečenje in tudi razočaranje, saj je marsikdo med dijaki upal v naslov o 200-letnici francoske revolucije ali o združenju Evrope, morda v luči nedavnih volitev ali načrtovane sprostitev carinskih pregrad konec leta 1992. Strokovnjaki ministrstva za šolstvo pa so izbrali druge poti. Prvi naslov so namenili naraščajoči vlogi strojev v sodobnih družbenih in gospodarskih procesih, drugega Simonu Gregorčiču in Otonu Župančiču, tretjega pa Giolittijevi politiki v predvojni Italiji. Tema iz slovenske književnosti je letos kratkomalo nadomestila temo iz italijanskega leposlovja, ki je bila tokrat posvečena Manzoni. Trije naslovi so bili skupni za vse šole, vsaka usmeritev pa je imela kot vedno na razpolago še dodatno specifično temo.

Izbire ministrstva za šolstvo bodo dvignile val prahu in polemik. V kolikor smo lahko preverili je dobršen del maturantov, tudi na italijanskih šolah, izbral prvi naslov, ki je bil vsebinsko gledano najbolj obširen in splošen, tako da je lahko vsakdo nekaj svojega povedal. Dijaki so morali izhajati iz trditve, da hitra razširitev uporabe strojev zmanjšuje potrebo po fizični sili in sprošča nove človeške energije. Sam proces naraščajoče avtomatizacije po mnenju nekaterih ustvarja ljudi, ki so vse bolj podobni strojem. Strokovnjaki ministrstva za šolstvo so pozivali dijake, naj se lotijo te problematike izhajajoč iz lastnega razmisleka.

Drugi naslov je bil posvečen Simonu Gregorčiču in Otonu Župančiču, dvema različnim umetniškima svetovoma in dvema različnim osebnostima. Kandidat je moral primerjati njuno umetniško delo in povedati, katere njune pesmi so mu najbolj všeč in zakaj. Ta naslov je za marsikatero maturanata pomenil grenko presenečenje, saj sodi Gregorčič v učni program četrtega razreda. Tisti, ki so izbrali ta naslov, pa so se očitno na-

slonili na kronološki program italijanske literature, ne da bi upoštevali specifične obravnave zgodovine našega leposlovja. Tretji naslov pa je bil posvečen Giolittiju in njegovi politiki, ki res ne vzbuja velikega zanimanja v mladih generacijah.

Maturanti znanstvenega liceja, trgovske akademije in poklicnega zavoda so imeli na razpolago četrti naslov na osno-

vi trditve Karla Popperja, da je pot znanosti tlakovana z ovrženimi teorijami, ki so jih nekoč imeli za preverjene. Kandidata so ministrski funkcionarji pozivali, naj se pri tem naslovu nasloni na svoje šolsko znanje, pri čemer pa niso upoštevali dejstva, da šola s svojimi programi res ne vzbuja v dijakih velikega zanimanja za znanost, verjetno prav nasprotno. Klasiki so se lahko razpisali o mecenstvu in o današnjem poslanstvu intelektualca izhajajoč iz Oktavijanove politike in življenja takratnih rimskih literatov. Na učiteljsku pa so imeli na razpolago tudi precej zanimiv naslov o vplivih televizije na vzgojne in izobraževalne procese pri doraščajoči mladini.

Vsi naslovi so bili jezikovno gledano zelo zapleteni. Njihova slaba in neprimerna formulacija je nedvomno spravila v težave marsikatero dijaka, ki je ob tej priložnosti upravičeno pričakoval jasne in sintetične smernice. Skrajno birokratski in slabi slovenski prevodi italijanskih naslovov pa so vso zadevo še dodatno zapletli ter povzročili maturantom dodatne nepotrebne težave. To spet postavlja v ospredje vprašanje realne avtonomije slovenske šole, ki mora priti do izraza tudi pri tem vprašanju, ki gotovo ni postranskega pomena. Danes čaka maturante druga pisna naloga, ustni del izpitov pa se bo začel predvidoma konec prihodnjega tedna.

Na sliki (foto Magajna) začetek mature na strokovnem zavodu Stefan.

Čeprav je veliko otrok, ki potrebuje to obliko pomoči Rejništvo vse premalo poznamo

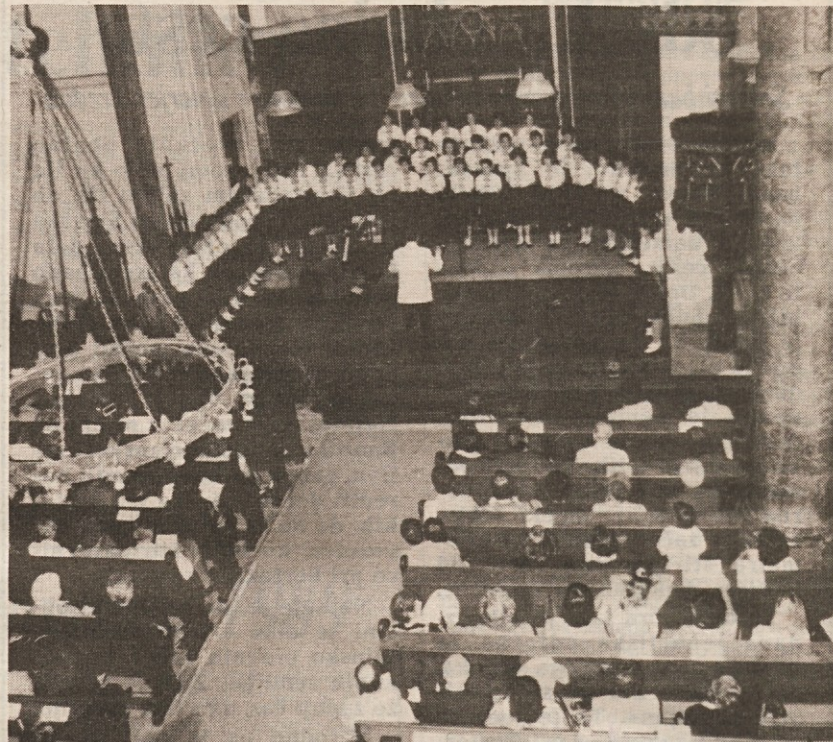

(Foto Križmančič)

Pokrajinska uprava je tudi letos izkoristila priložnost velesejemske prireditve, da predstavi širši javnosti svojo rejniško službo. V prvem nadstropju paviljona H je pripravila stand, kjer socialni delavci in prostovoljci združe-

nja rejniških družin (ANFAA) pojasnjujejo tudi s pomočjo avdiovizualnih sredstev pomen rejništva. Gre za neke vrste državljanske usluge, ki jo lahko nudijo posamezniki in družine otrokom, ki vsaj začasno ne morejo živeti

Koncert zbora iz Tolbouhina Otroci kot veliki mojstri

Koncert otroškega zbora iz bolgarskega mesta Tolbouhina je prav gotovo presenetil poslušalce, ki so v sredo zvečer napolnili evangeličansko-luteransko cerkev na Trgu Panfili. Zbor, ki ga vodi Zahari Mednicarov, je presenetil z brezhibno izvedbo zahtevnega repertoarja in virtuosnim petjem. Preko 50 deklic je dokazalo nenavadno pripravljenost in kvaliteto, ki je sad trdega, v bistvu visoko profesionalnega dela. Presenečenju je sledilo veliko navdušenje občinstva, saj je bil koncert pravo doživetje. Za pomemben glasbeni večer je poskrbela Zveza slovenskih kulturnih društev.

Dokumentarec o psihoanalizi

Snemalna ekipa tretje radiotelevizijske mreže snema te dni v Trstu nekaj prizorov dokumentarnega filma o začetkih psihoanalize v Italiji. Delo režisa Michelangelo Pepe, v treh nadaljevanjih pa si ga bomo lahko ogledali oktobra. V glavnih vlogah nastopajo Tržčani Mauro Serio (Weiss), Nereo Zannier (Saba), Salvo Nadrah (Svevo) in Maurizio Repetto (Joyce).

V zvezi z ureditvijo novega dohoda v glavno bolnišnico KZE opozarja, da se ga lahko poslužujejo le rešilci in osebni avtomobili z bolniki. Osebe, ki potrebujejo hitro zdravniško pomoč, lahko vstopijo skozi nova vrata v Ulici Pietà (desno od bivšega vhoda, ki je sedaj zaprt zaradi del). Obiskovalci lahko stopijo v glavno bolnišnico le skozi glavni vhod na Trgu Ospedale. KZE priporoča prebivalstvu, naj upošteva navodila.

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

vabi člane, planince ter vse zamejske Slovence, da se množično udeležijo proslave

85-LETNICE USTANOVITVE SPDT

ki bo v nedeljo, 25. t. m., ob 12. uri na 2.087 m visokem vrhu POLDANJSKE ŠPICE (Jof di Miezegnot).

Ob 17. uri se bo proslava nadaljevala v Domu Mangart v Zabnicah.

Nastopata pevski zbor iz Žabnic in ženska pevka skupina »STU LEDI«.

SKLAD
MITJA ČUK

Otroci openskega vrta, openski skavti in Sklad Mitja Čuk

priredimo

KRESOVANJE NA OPČINAH

Želite tudi vi oživiti to navado? Pridružite se nam danes, 23. t. m., od 19. ure dalje na Pikelcu.

pismo uredništvu

Še v zvezi s filmom o spolni vzgoji na šoli

Katoliški glas vzamem le redkokdaj v roke, zato sem, potem ko so me opozorili, z veliko zamudo prebrala, kar je napisal V. Žerjal v zvezi s pismoma, ki ju je objavil Primorski dnevnik na tematično film o splavu in spolni vzgoji na naših šolah. Časopis za katerega menim, da se radikalno opreje bolj nazadnjaških pogledov katoliške cerkve in ki je v poročanju o družbenopolitičnem dogajanju pri nas in v svetu velikokrat obkuren, ne bi mogel drugače odgovoriti. Nesmiselno bi bilo pričenjati s polemiko v zvezi z vsem, kar je napisal Žerjal. Prav gotova pa sem, da zakon o novem konkordatu (ki je na žalost še izostril vprašanje o verouku na šolah) ne predvideva takega načina "iskanja rešitve iz stiske". Vse tiste, ki jih zanima tematika teološke morale pa vabim, naj si preberejo dela teologa patra Haeringa, ki se je moral zaradi svojih pogledov braniti v Rimu. Samo tako se bomo ognili "enostranskim pogledom in polovičnim resnicam". Tudi o "kulturi smrti" bi rada še nekaj napisala, a vem, da bi bilo vse brez smisla. Pisanje Katoliškega glasa pa me je opozorilo na dejstvo, da na pisni, ki jih je objavil naš dnevnik, ni odgovoril niti eden od obeh ravnateljev šol, na katerih so film predvajali. Res škoda; samo iz njihnih odgovorov bi lahko razumeli in sklepali, če se je stanje na šolah tako spremenilo, da se bodo tudi drugi profesorji lahko posluževali kakršnegakoli materiala za dokazovanje lastnih pogledov v zvezi s problematikami, s katerimi se družba že od nekdaj spoprijema. Se-

veda pa obstaja možnost, da ne prebrata Primorskega dnevnika in je zato njun molk razumljiv.

S spoštovanjem
Odinea Cupin

P. S.: Če bi imela drugačno mnenje o Katoliškem glasu, bi se počutila kot ženska zelo užaljena, ko je v zvezi z aprilsko rimsko manifestacijo v obrambo zakona 194 nekdo napisal v Katoliškem glasu z dne 27. aprila: »Nateplo se jih je sto tisoč in več, iz vseh dežel Italije...« Zdi se mi, da se glagol natepti največkrat rabi skupaj s samostalnikom drhal.

V Trstu koncerta Anne Oxe in Sergia Endriga

Koncert Anne Oxe in Sergia Endriga sta osrednji prireditvi, ki ju za letošnje poletje napoveduje Deželni center za razvoj turizma. Anna Oxa, ki je s Faustom Lealijem zmagala na letošnjem sanremskem festivalu s popevko Ti lascierò, bo nastopila na stadionu Grezar 7. julija. Na istem koncertu se bo občinstvu predstavila tudi skupina New Trolls. Za priložnost bodo organizatorji namestili 30-metrov dolg oder. Koncert Sergia Endriga pa bo na Gradu sv. Justa 9. avgusta.

Deželni center skuša nadalje privabiti v Trst tudi Sabrino Salerno in skupino Steve Roger Band, avgusta pa bo priredilo šagro na Pomolu Pescheria.

V Odprti hiši za naše malčke

Lutkovna igra Žogica Marogica še ni izgubila svojega čara

Odprta hiša je prireditev, ki jo lutkovno gledališče vsako leto namenja izrecno zamejskim otrokom. Več let so se lutkovne predstave udeleževali slovenski otroci iz Koroške, letos pa so pri Odprti hiši sodelovali tudi najmlajši s Tržaškega in sicer na pobudo Zveze slovenskih kulturnih društev, ki se je odzvala vabilu Lutkovnega gledališča in ob tej priložnosti organizirala avtobusni prevoz. V soboto, 10. junija, se je tako skupina 28 otrok, zvečina iz vrtcev, v spremstvu staršev odpravila v popoldanskih urah na ogled lutkovne igre Žogica Marogica.

V avtobusu so animatorke ZSKD poskrbele za res dobro počutje vseh, saj so z raznimi družabnimi igrami, pesmimi in avtobusno tombolo kratkočasile tako otroke kot spremljevalce. V Ljubljani smo se srečali s koroškimi vrstniki in za vse je bil sprejem v Lutkovnem gledališču karseda prirčen. Lutkovno gledališče je struktura, ki bi jo lahko definirali »po meri otrok«. V veži smo si med drugim lahko ogledali razstavo lutk, ki so jih pripravili otroci, ki med letom obiskujejo lutkovni klub v sklopu delovanja Lutkovnega gledališča.

Nato smo si ogledali lutkovno igro Žogica Marogica na malem lutkovnem odru. Igra, ki sodi med najbolj klasične predstave, pomeni v repertoarju LG pravi fenomen, saj se bliža že svoji 800. predstavi. Premiera je bila daljnega leta 1951 in danes si jo lahko ogleda že tretja generacija malih gledalcev. Kljub temu je predstava, ki je namenjena otrokom od 4. do 8. leta, žela med najmlajšimi vedno velik uspeh. Tako je bilo tudi preteklo soboto. Izvrstna miniatura lutkov-

na tehnologija in tehnika, enostavni in ponavljajoči se glasbeni motivi in seveda sama vsebina pravljice so kratkomalo očarali mlajše in odrasle. Po predstavi smo imeli gledalci dodatno možnost, da si ogledamo zakulisje, se pravi vse "skrivnosti" animiranja in tehnike uprizorjanja lutkovne igre.

Na koncu smo se še zadržali v prijetni družabnosti, za katero sta poskrbela igralski ansambel in vodstvo LG Ljubljana. Z njimi smo se spremljevalci s Tržaškega in iz Koroške dogovorili o tem, da velja to obliko obiska ohraniti in vrednotiti, mnenja smo bili, da bi bilo primerno to pobudo uresničiti ne le ob koncu šolskega leta, temveč tudi v prvem jesenskem času. Tako za organizirane obiske Lutkovnega gledališča kot tudi za gostovanja po naših šolah in vrtcih je vodstvo Lutkovnega gledališča izrazilo pripravljenost.

Nives Košuta

KD FRANCE PREŠEREN IZ BOLJUNCA in vaše organizacije priredijo tradicionalno

šagro »NA GORICI«

Jutri, 24. t. m., ob 20.30 ples z ansamblom ŠANK ROCK.

V nedeljo, 25. t. m., ob 17. uri kulturni program: sodelujejo folklorna skupina Adlešiči in Veseli godci. Ob 20.30 ples z ansamblom POMLAD.

V ponedeljek, 26. t. m., ob 20.30 ples z ansamblom DON JUAN.

Delovali bodo dobro založeni kioski.

Predstavili so ga sinoči v Centru za raziskave pri Padričah

Popis znanstvenih in tehnoloških raziskovalnih dejavnosti v FJK

Furlanija-Juljska krajina je po številu prebivalstva petnajsta dežela v Italiji, a po kosmatem dohodku je na enajstem absolutnem mestu, po investicijah v raziskave pa na devetem absolutnem mestu. Toda kdo raziskuje v naši deželi? Za katere in kakšne raziskave gre? Katera in kakšna sredstva se pri tem uporabljajo?

Na ta in številna povezana vprašanja skuša odgovoriti raziskava, ki jo je po nalogu deželne uprave izvedel Center za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah v sodelovanju z Deželnim servisnim centrom za majhno in srednjo industrijo (CRES). Študija je popisala večino znanstvenih in tehnoloških raziskovalnih dejavnosti, ki v naši deželi imajo (ali bi vsaj načeloma lahko imele) kak vpliv na produktivne dejavnosti. Zajela je natanko 241 raziskovalnih enot, ki delujejo v 112 javnih raziskovalnih ustanovah in v 129 podjetjih. V njih je v času, ko je bila raziskava izvedena, se pravi v drugi polovici 1988. leta, delovalo 1.573 raziskovalcev, opreme pa je bilo za kakih 110 milijard lir vrednosti. Vse to je natančneje popisano v poročilu, ki so ga sinoči predstavili javnosti v padriškem Centru za raziskave skupno z banko podatkov, ki bo po vsem sodeč najtrajnejši in hkrati najpomembnejši plod celotne raziskave.

Podpredsednik deželnega odbora Gianfranco Carbone je na predstavitvi poudaril, da bo popis raziskovalnih dejavnosti v Furlaniji-Juljski krajini omogočil ne samo pregled doseženih rezultatov, ampak tudi ugotovitev vrzeli v tem sektorju, za razvoj katerega javne blagajne za deželno vred veliko prispevajo. Carbone je izrazil potrebo, da bi raziskovanje v naši deželi bilo uporabnejše, zlasti v industriji, kar zadeva javne naložbe na tem področju, pa je izrekel kritično in hkrati avtokritično pripombo, da so premalo upoštevale pomen integracije raziskovalnih dejavnosti z družbeno-gospodarsko stvarnostjo, v kateri se razvijajo.

Temeljne cilje, ki naj bi jih dosegli s popisovanjem raziskovalnih dejavnosti v deželi, je na predstavitvi pojasnil izredni komisar Centra za raziskave Domenico Romeo. Popis naj bi omogočil večjo povezanost med raziskovanjem in njegovo uporabo; pospešil naj bi sodelovanje s sosednjimi deželami v okviru Alpe-Jadrana, pa tudi zunaj njega zlasti

na evropskem Vzhodu; omogočil naj bi dalekovidnejše načrtovanje; spodbudil nastanek servisov za raziskovanje; usmerjal vzgojno-izobraževalne dejavnosti itd. Med naštevanjem teh ciljev je prof. Romeo izrekel tudi vrsto kritičnih opazk na račun sedanjega stanja znanstvenega in tehnološkega raziskovanja v deželi, ki sta jih pozneje, izhajajoč iz izidov popisa, podrobneje razvila dva izmed voditeljev te študije, in sicer prof. Giacomo Costa v zastopstvu tržaške univerze in inž. Roberto Sullini kot predstavnik industrijskega sveta v Furlaniji-Juljski krajini.

Costa in Sullini sta med drugim poudarila, da je raziskovalna dejavnost v naši deželi preveč razpršena in zato sorazmerno malo učinkovita. Dogaja se namreč, da raziskovalne enote obsegajo povprečno izredno majhno število raziskovalcev (večinoma bi jih lahko prešteli na prstih ene roke), tako da ne razpolagajo s tisto »kritično maso« raziskovalcev, ki bi omogočala plodno delovanje. Stvar je delikatna, saj se ob njej odpira npr. vprašanje svobode raziskovanja, vendar jasno je, da bi smotnost zahtevala jasnejše in odločnejše programiranje.

Iz popisa je npr. tudi razvidno, da se javne raziskovalne ustanove za financiranje večinoma obračajo na vsedrjavne sklade in organe, podjetja pa večinoma na deželne, pa čep rav bi tako prve kot druga imela tudi druge možnosti, ne nazadnje možnost izkoriščanja prispevkov ES. Dejstvo, da se to ne dogaja, po eni strani meče senco na kvaliteto znanstvenega raziskovanja v Furlaniji-Juljski krajini, po drugi strani pa dokazuje potrebo po večji informiranosti in poučenosti odgovornih za znanstveno in tehnološko raziskovanje v naši deželi.

Na sinočnji predstavitvi je zasnovno in potek popisa natančneje orisal dr. Giorgio De Marchi od CRES, medtem ko je ravnatelj Centra za raziskave dr. Mirano Sancin opisal banko podatkov, ki je nastala na osnovi samega popisa pri Dokumentacijskem centru pri Padričah. Sancin je poudaril, da bo banka na razpolago vsem, ki bi potrebovali podatke o raziskovanju v Furlaniji-Juljski krajini in da jo bodo stalno izpopolnjevali.

Na povabilo zamejskih ustanov

Člani Sveta republike SR Slovenije na Tržaškem

Večja skupina članov Sveta republike SR Slovenije se je včeraj mudila na Tržaškem. Obisk sodi v program seznanjanja članov Sveta z življenjem in aktualnimi značilnostmi narodnostnega položaja slovenskih manjšin. Najprej so se ustavili v Rižarni, kjer jim je novinar Franc Udovič predstavil strahotno zgodovino tega največjega taborišča smrti na področju tako imenovanega »Adriatske Künstenlanda«.

V Kulturnem domu jih je ravnatelj SSG Miroslav Košuta seznanil z dejavnostjo Slovenskega stalnega gledališča, nakar jih je sprejelo vodstvo Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Njen predsednik Klavdij Palčič je obširno spregovoril o aktualnem položaju Slovencev v Italiji in še posebej o maratonskem urejanju njenega pravega položaja, ki ga v zadnjem času označuje Maccanicov osnutek zakona o zaščiti Slovencev. Obisk so zaokrožili s počastitvijo spomina padlim v dolinski občini in pogovori z županom Edvinom Švabom o upravljanju in narodnostnih razmerah v izrazito slovenskih občinah, med katere sodi tudi Dolina.

Na sliki (foto Magajna) gostje iz Slovenije pred dolinskim spomenikom.

Na Padričah se bodo zbrali Grgiči...

Vsi Grgiči iz Padrič, njihovi sorodniki in prijatelji, pa tudi drugi, se bodo prav gotovo nocoj v lepem številu udeležili Kresovanja, ki ga je KD Slovan iz Padrič tokrat povežalo z razstavo o poreklu priimkov Grgiči. Podatke za rodovnike je zbral prof. Samo Pahor, ki že dolga leta raziskuje številne aspekte o zgodovini Padrič. Razstava se tako vključuje v že tradicionalno etnološko in zgodovinsko raziskovanje domačega kraja, ki je obrodilo vrsto zanimivih razstav. Naj opozorimo vsaj na razstavo kmečkega orodja, na razstavo ženskega perila itd.

Tudi letošnjo razstavo so pripravili v Kraljevem skednju sredi Padrič, kjer bo nastopil mešani pevski zbor Lipa iz Bazovice, govornik pa bo prof. Samo Pahor.

Ob 21.30 bodo »Zad za kalom« zažgali kres. Tu bo nastopila tudi godba na pihala Parma iz Trebb. Po nastopu godbe se bodo prisotni, domačini in ne, lahko zadržali na prosti zabavi.

Kresovi bodo nocoj zagoreli še marsikje, na primer na Pikelcu, na Opčinah in v Bazovici. Skrivnost ognja še vedno vabi...

Pred najbolj skrivnostno nočjo v letu

Pri Sv. Ivanu že praznujejo

Smo v času kresov, oziroma praznovanj Sv. Ivana in kje druge bi ga lahko s tolikšnim številom prireditve praznovali, kot prav pri Sv. Ivanu? Praznovanje se je začelo že preteklo soboto z razstavo vin, ki se je nadaljevala še v nedeljo s podelitvijo nagrad najboljšim vinom in z otroškim ex tempore.

V ponedeljek je bila v Ljudskem domu v Podlonjerju razstava cvetja in rastlin, povezana z diskusijskim večerom o pomenu zelenja za naše zdravje. V torek je bila, prav tako v Ljudskem domu, razstava živali, povezana z razgovorom o potrebi zaščite domačih živali in proti vivisekciji.

V sredo so v Ljudskem domu organizirali poletno maškarado, ki ji je v večernih urah sledil ples v maskah.

Včerajšnje praznovanje je potekalo v znamenju športa in raznih športnih dejavnosti, ki so tudi sicer potekale v preteklih dneh na župnijskem igrišču pa tudi v Ljudskem domu. Zvečer je sledilo predavanje z diskusijo o alkoholu in mamilih in o njuni škodljivosti za naše zdravje. Včerajšnje praznovanje je obogatilo tudi tekmovanje z naslovom »Spoznaš svoje vino«. Lastniki vin so morali na tem tekmovanju spoznati svoja vina, ki so bila vstekljenična brez etiket in drugih razpoznavnih znakov.

Praznovanje se še nadaljuje vse do ponedeljka. Tako je za nocoj predviden nastop mestne godbe G. Verdi, temu bo sledilo že tradicionalno kresovanje.

Jutri bo v Ljudskem domu šagra mandrjerjev, povezana z razstavo starega domačega orodja, z zaključno nogometno tekmo in s plesom. Šagra mandrjerjev se bo nadaljevala še v nedeljo, ko bodo gostom ponudili tudi »najboljšo joto«.

V ponedeljek zvečer se bo praznovanje zaključilo s podelitvijo nagrad za razne igre in športna tekmovanja in s plesom za vse. (N. L.)

Po sklepu upravnega odbora KZE

Bolnica Gregoretti bo kmalu povsem socialna ustanova

Upravni odbor Krajevne zdravstvene enote je na zadnji seji sprejel sklep, ki drugemu paviljonu za dolgotrajno zdravljenje Gregoretti odvzema značilnost zdravstvene strukture. S tem sklepom, ki ga sicer mora še odobriti deželni nadzorni organ, bo oddelek postal skrbstvena ustanova in bo torej prešel v pristojnost Občine Trst, podobno kot se je avgusta lani že zgodilo prvemu oddelku, ki je sedaj prazen in seveda potreben temeljite preureditve.

S sklepom upravnega odbora KZE je bolnica Gregoretti na poti, da se do leta 1990 spremeni v občinsko socialno-skrbstveno strukturo, ki bo namenjena nepremičnim ali kronično bolnim starostnikom. Čeprav jo bo upravljala občinska uprava, pa bo KZE še naprej jamčila gostom zdravstvene storitve.

Kakšne posledice bo imel sklep KZE za bolnike, ki trenutno ležijo na oddelku? Tiste, ki ne potrebujejo zdravniške nege, bodo skušali spraviti domov, paciente z akutnimi boleznimi pa bodo premestili na oddelek za kronične bolezni bolnice Santorio oziroma na druge medicinske oddelke. KZE nadalje obvešča, da bo po odobritvi sklepa s strani deželnega organa imela pravico-dolžnost, da od 130 starostnikov, kolikor jih bo predvidoma ostalo na oddelku Gregoretti, zahteva plačilo za vse usluge, ki ne bodo zdravstvenega značaja.

PSI o problemih tržaškega Krasa

Na sedežu Športnega društva Polet na Opčinah so se pred kratkim sestali krajevni in pokrajinski voditelji PSI, ki so obravnavali nekatere upravne probleme Zahodnega in Vzhodnega Krasa. Pokrajinski sekretar Perelli, podžupan Seghene, občinski odbornik za urbanistiko Cecchini, sekcijski tajnik Igor Štoka ter predsednika rajonskih svetov Turitto in Busetti so obravnavali posebno probleme metanizacije, smetarske službe in kanalizacije. Kot piše v tiskovnem poročilu PSI, so prisotni z zadovoljstvom sprejeli na znanje, da je občinski svet na predlog socialistov pred kratkim vključil v proračun nekatere obveze za razvoj kraškega področja. Na sestanku na Opčinah je tekla beseda tudi o nedavnih obvezih podpredsednika deželnega odbora Carboneja, ki je napovedal zakonski predlog za razvoj in zaščito Krasa.

Zeleni mavrice praznujejo uspeh na evropskih volitvah

Zeleni s simbolom mavrice bodo na drevišnji manifestaciji na sedežu v Ul. Machiavelli 9 praznovali uveljavitev na nedavnih evropskih volitvah. Gost prireditve bo novoizvoljena evropska poslanka Adelaide Aglietta, ki je kot znano tudi tržaška občinska svetovalka. Aglietta je v severovzhodnem volilnem okrožju zbrala nekaj nad devet tisoč osebnih preferenc. Novoizvoljena evropslanka bo v kratkem zapustila tržaško občinsko skupščino in prepustila mesto Paulu Ghersini, ki je prvi neizvoljeni na Mestni zeleni listi. Srečanje bo ob 20. uri. Prireditelji obveščajo, da ne bodo udeležencem nudili ne pijače in ne jedae, ampak samo »upanje v še večje politične in volilne uspehe«.

Nova sodna preiskava okrog preureditve bivše umobolnice

Tržaški pretor Piervalerio Reinotti je izdal sedem sodnih obvestil zaradi kršitve urbanističnih zakonov o krajinski zaščiti. Sodna obvestila so vezana na preureditvena dela v okviru kompenzatorija bivše umobolnice pri Sv. Ivanu. Kot poroča agencija ANSA, naj bi jih med drugimi prejeli tudi bivši predsednik pokrajinske uprave Locchi, bivši pokrajinski odbornik za javna dela Cervesi in arhitekt Konzorcija gradbenih podjetij Grandi.

Kaže, da je pretor uvedel preiskavo, ker naj bi Pokrajina poverila dela gradbenemu konzorciju, ne da bi imela predhodnega dovoljenja tržaške občine in deželnega nadzorništva za spomeniško varstvo. Glede pravilnosti postopka pri poverjanju del, je skupina gradbenih podjetij, ki so bila izključena, vložila prijavo na deželno upravno sodišče.

Načrt za preureditev področja bivše umobolnice, ki ga je Dežela že odobrila, predvideva 9 milijard lir investicij, s katerimi naj bi zgradili rezidenčna poslopja, šolske strukture in trgovsko središče.

Karabinjerji aretirali tatiča

Tržaški karabinjerji so včeraj aretirali mlajšega moškega pod obtožbo kraje. Aretiranec je bil brez dokumentov, kot je sam izjavil, pa mu je ime Miodrag Todorović, star je 31 let, doma pa je iz Nikšića. Karabinjerji so ga zasačili na Trgu republike z zlatnino v 8 milijonov lir vrednosti, ki jo je ukradel v zlatarni Salvatoreja Vaglica.

Davek za gozdove

Nenadomestljivo dobrino, ki jo predstavljajo gozdovi, bi lahko zaščitili s sredstvi, ki bi jih pridobili z uvedbo posebnega davka na les in lesne izdelke. Tako so predlagali predstavniki Vsedrjavne zveze lesnih trgovcev, ki so se včeraj udeležili posveta o ekologiji in tropskih gozdovih v okviru Dneva lesa na 41. vzorčnem velesojmu v Trstu.

† Zapustila nas je Maria Svagelj vd. Dugulin

Pogreb bo danes, 23. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v opensko cerkev.

Žalostno vest sporočajo sin Ennio z Nerino, vnukinja Ester s Tulliom, hči Jolanda z Luigijem in vnukinja Loredana.

Posebna zahvala zdravnikom in osebju Doma »Pineta del Carso«.

Žalovanju se pridružujeta Clara in Sonia z družino.

Trst, 23. junija 1989

† Po pogrebu naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga

Ljubomira Štrekelj vd. Jaklič (Mirka)

Žaluoči brat Dušan z družino in drugi sorodniki.

Komen, Trst, 23. junija 1989

21. t. m. nas je zapustil naš dragi

Andrej Rupel

Pogreb bo jutri, 24. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice in ob 12.15 s trga v Trebbah njaravnost na pokopališče.

Žalostno vest sporočajo: žena Marica, otroci Bruna, Luciano in Aldo z družinami, vnuki Erika in Manuela s soprogama ter Daniela, Igor, Eleonora, Mitja, Aljoša in pravnuki.

Namesto cvetja daruje v dobrotelne namene.

Trebbce, Trst, Gorica, 23. junija 1989

Ob smrti dragega očeta izreka Aldu Ruplu in svojcem globoko sožalje Slovenski raziskovalni inštitut.

gledališča

VERDI
Poletni festival operete 1989 - Nocoj ob 21. uri (red R) BRECHT v GLASBI s skupino BERLINER ENSEMBLE (ponovitev). Dirigent Rainer Bohem.

koncerti

VERDI
V gledališču Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev za POLETNI FESTIVAL OPERETE 1989. Informacije dobite pri blagajni gledališča Verdi.

Tor Cucherna
Nocoj in jutri ob 22. uri bo nastopila ameriška pevkja Jay Clayton ob spremljavi Roberta Preverja (kontrabas), Franca Vallisnerija (klavir) in Giancarla Spirita (bobni).

Glasbena matica - V četrtek, 29. t. m., ob 20.30 bo v Evangeličansko-luteranski cerkvi nastopil Obalni komorni orkester. Dirigent Borut Logar. Na sporedu: J. S. Bach, Vivaldi, Tartini.

razstave

V pritličnem salonu Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, so na ogled skulpture in slike JANEZA BOLJKE.

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je do 29. t. m. odprta razstava likovnika Marka HREŠČAKA.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - je na ogled razstava SPACAL 1989.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je do 29. t. m. odprta razstava slikarja Dina PREDONZANJA.

V galeriji Tribbio je še danes, 23. t. m., odprta razstava slikarja Giordana MERLA.

Ani Tretjak razstavlja do 4. julija v galeriji Da Codroma v Benetkah (2540 Dorso Duro). Razstava je odprta vsak dan razen ob četrtnih.

KD Vesna in Kulturno združenje Italija - Mongolija vabita jutri, 24. t. m., ob 20.30 v Dom A. Sirka v Križ na odprtje razstave "MONGOLIJA: spoznajmo državo in narod". Na ogled bodo fotografije in mongolske narodne noše.

Obvestilo naročnikom Primorskega dnevnika

Priporočamo vsem naročnikom Primorskega dnevnika, ki želijo prejemati časopis na kraju letnih počitnic, da obvestijo naš ekspedit (tel. 040/7796610) vsak dan razen ob nedeljah od 8. do 14. ure) o spremembi naslova vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava
Primorskega dnevnika

šolske vesti

Ravnateljstvo poklicnega zavoda J. Stefan sporoča, da so v teku vpisovanja za šolsko leto 1989/90 do vključno 3. julija v jutranjih urah.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 23. junija 1989

VIŠESLAV
Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.42 - Luna vzide ob 23.52 in zatone ob 9.34.

Jutri, SOBOTA, 24. junija 1989

JANISLAV
PLIMOVANJE DANES: ob 6.47 najnižja -56 cm, ob 13.50 najvišja 37 cm, 19.32 najnižja -7 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,2 stopinje, zračni tlak 1014,5 mb raste, veter 4 km na uro zahodnik, vlaga 59-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giada Beghetto, Francesca Cociancich, Raffaele Johannes Antonaglia, Florian Denard, Daniele Recanati, Paolo Hrobat, Gianpaolo Chirico, Barbara Mauro, Gianluca Carella.

UMRLI SO: 40-letna Bruna Germani, 68-letni Nicolò Bartole, 60-letna Luciana Scocchi vd. Vattovani, 79-letna Leonilla Umek, 75-letna Clara Lazzari, 78-letna Eleny Veos vd. Dumini, 69-letni Bruno Beltram, 90-letni Veljko Pjerotic, 69-letni Nazario Vascon.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 19., do sobote, 24. junija 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

Glasbena matica vabi na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v ponedeljek, 26. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na šoli Glasbene matice, Ul. R. Manna 29.

TFS Stu ledi vabi vse člane na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo danes, 23. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, II. nad.

Narodna in študijska knjižnica obvešča svoje obiskovalce, da bo od ponedeljka, 26. t. m., poslovala s poletnim urnikom in sicer od 8. do 16. ure.

Prosvetno društvo Kolonkovec obvešča, da zaradi tehničnih razlogov letošnje tradicionalno kresovanje in razstava domačih vin odpadeta.

Hkrati sporoča, da se bo tradicionalni praznik solate vršil 2. in 3. septembra 1989.

V Tomaju bo v nedeljo, 25. junija, ob 17. uri posebna slovesnost. Maševal bo tržaški škof Bellomi v zahvalo za tri duhovnike, ki delujejo v škofiji, in za nove duhovne poklice. Pela bosta mešana cerkvena zbora iz Tomaja in Mačkolj. Po maši bo krajši kulturni program ob 10-letnici tomajskega zbora in 40-letnici zbora iz Mačkolj. Ob koncu bo bratsko srečanje na župnijskem dvorišču. Lepo vabljeni verniki s tostran in onstran meje.

Župnija Boljunec obvešča, da bo v nedeljo, 25. t. m., opasilo sv. Ivana. Ob 9. uri bo novomašnik Riccardo Donà pel novo mašo za italijanske vernike, ob 10.30 pri glavni maši v slovenščini za slovenske vernike.

razne prireditve

Glasbena matica vabi na sledeče zaključne nastope: jutri, 24. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku.

KD Slovan - Padriče priredi danes, 23. t. m., KRESOVANJE. Ob tej priliki bomo odprli razstavo o poreklu GRGIČEV, ki je nastala iz večletnih raziskav prof. Sama Pahorja o zgodovini Padrič. Kulturni program: ob 20.30 otvoritev razstave, uvodna beseda prof. Sama Pahorja, nastop MPZ Lipa iz Bazovice, ob 21.30 KRES "Zad za kalom", nastop godbe na pihala V. Parma iz Trebč, sledi prosta zabava. Vabljeni!

ŠZ Gaja Gropada-Padriče vabi na ŠPORTNI TEDEN od 24. junija do 2. julija na športnem objektu na Padričah. Program: 24. in 25. t. m. teniški turnir, od 24. t. m. do 1. julija nogometni turnir 7:7, od 26. do 30. t. m. turnir v odbojki (mešane ekipe M + Ž), 1. julija tradicionalni nočni tek Gaje, 2. julija nagrajevanje. Vsak večer ples z ansambloom Happy day in Zodiaco. Kioski bodo dobro založeni. V petek, 30. t. m., ples v maskah z bogatimi nagradami. Vabljeni!

Praznovanje sv. Ivana - Danes bo nastopila godba na pihala G. Verdi. Zvečer bo zagorel tudi velik kres, okrog katerega bodo udeleženci zapeli in zaplesali. Jutri, 24. t. m., bo v Ljudskem domu v Podlonjerju tradicionalna šagra mandrjerjev, povezana z razstavo starega orodja, zaželeno so tudi narodne noše. V nedeljo, 25. t. m., se bo praznovanje nadaljevalo s plesom ob zvokih Veselih godcev.

Skupnost Slovencev z Vrha sv. Ivana pri Štramarju v miljski občini bo jutri, 24. t. m., praznovala svojega patrona. S pričetkom ob 20. uri bo v domači cerkvi maša, med katero bo nastopil moški zbor Sv. Antona Novega iz Trsta. Sledila bo prosta zabava.

Vaška skupnost Praprot prireja 24., 25. in 26. t. m. šagro. Jutri, 24. t. m., ob 15.00 odprtje kioskov, tekma v briškoli z bogatimi nagradami in ex tempore za mladino do 14. leta; ob 17.00 netekmovalni pohod 12 km; ob 21.00 ples z ansambloom L. FURLAN. V nedeljo, 25. t. m., ob 14.00 odprtje kioskov, ob 15.00 zabavne otroške igre, ob 17.00 tekmovanje v košnji, ob 21.00 ples z ansambloom LORDS. V ponedeljek, 26. t. m., ob 17.00 odprtje kioskov ter ob 21.00 ples z ansambloom POMLAD.

kino

ARISTON - 20.00, 22.00 Mille pezzi di un delirio, VB 1988, r. Nicholas Roeg.

EXCELSIOR - 18.45, 22.15 Cimitero vivente, srl., □

EXCELSIOR AZZURRA - 19.45, 22.30 Romuald e Juliette, kom., r. Coline Serreau, i. Daniel Auteuil.

LJUDSKI VRT - 21.15 Com'è dura l'avventura.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Scuola di mostri, komični film.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Robinson Crusoe, pust.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 Le morbose passioni di una moglie particolare, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 Nuovo cinema Paradiso, r. G. Tornatore, i. Philippe Noiret.

GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Un grido nella notte, r. Fred Shepisi, i. Meryl Streep.

MIGNON - 16.30, 22.15 Il principe cerca moglie, kom., i. Eddie Murphy.

EDEN - 16.00, 22.00 Superdotati cercasi, porn., □□

VITTORIO VENETO - Zaprto do septembra zaradi popravil.

CAPITOL - 17.00, 22.10 Fantasmii da legare.

LUMIERE FICE - 17.00, 22.15 Un'altra donna, r. Woody Allen, i. Mia Farrow.

ALCIONE - 16.30, 22.10 Chi ha incastrato Roger Rabbit, ris., ZDA 1989, r. Robert Zemeckis, i. Bob Hoskins, Christopher Lloyd, Yoanna Cassidy.

RADIO - 15.30, 21.30 Marilyn l'amour, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Pevska zbor
Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin

pod pokroviteljstvom
Občine Devin-Nabrežina
vabita na

pevsko revijo
Pesem v zalivu

danes, 23. t. m., ob 20.30
PRED DEVINSKO CERKVIJO
Poleg prirediteljev bodo nastopili: MePZ M. Pertot iz Barkovelj, MPZ Ermes Grion iz Tržiča in MePZ Obala iz Kopra.

V primeru slabega vremena bo koncert v osnovni šoli v Devinu.

GLASBENA MATICA
TRST

Šolsko leto 1988/89
Zaključne akademije gojencev šole Glasbene matice

Evangelikiško-luteranska cerkev
Trg Panfili

Danes, 23. junija 1989, ob 20.30

Kompozicijski razred
prof. Alda Kumarja in gostje

Na sporedu: I. Florjanc, A. Kumar, F. Nieder, M. Ozbič, A. Pegan, A. Tavčar, B. Turel. Vabljeni!

čestitke

Danes praznuje 2. rojstni dan **VERONIKA CARLI**. Da bi zrastle v pridno, zdravo in pošteno deklico ji iz srca želimo vsi, ki jo imajo radi, posebno mama in tata.

mali oglasi

PRODAM po zelo ugodni ceni kotel za ogrevanje wunderbus, 41.000 kal, gorilnik riello, pumpo, termometer, rezervoar za 400 l, avtomatski, star dve leti, v odličnem stanju. Tel. 44738 od 9. do 15. ure.

PRODAM A 112, star štiri leta in pol, prevoženih 45.000 km. Tel. 228607.

OSMICO je odprl Mario Žerjal v Dolini št. 161.

OSMICO je odprl Rudi Košuta v Križu št. 44.

NA RAZPOLAGO imam krasne, mesec dni stare nemške ovčarje. Tel. 229450.

HIŠO z vrtom ali zazidljivo parcelo iščem v okolici Trsta ali Gorice. Tel. 575145.

SE ŽELIŠ učiti francoščine? Francozinja, diplomirana v Parizu z izkušnjo večletnega poučevanja jezikov v Trstu nudi pomoč pri prevajanju ter lekcije za vse stopnje, tudi v poletnih mesecih. Tel. 566256.

LEKCIJE italijanščine nudi profesorica. Tel. 0481/30358 med 13. in 15. uro.

URADNICO z znanjem slovenščine za vodenje knjigovodstva zaposli podjetje v Gorici. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Drevored 24 Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Panda".

PRODAM gumijasti čoln bat cormoran, 4,20 m, s sedeži in volanom, s pokrivalom, z vsemi pripomočki do 3 milj, motor mercury 20 k. s., za 3.500.000 lir, možnost dogovora. Tel. 220367 - zjutraj.

ČE ŽELITE obrambo pred vročimi sončnimi žarki za vašo teraso oziroma izložbena okna vaše trgovine, seveda iz lepega, barvanega in kvalitetnega materiala, po konkurenčnih cenah, vam izvedenec trgovine FARTENDE po dogovoru pripravi brezplačno na vašem domu proračun in pokaže modele ter vzorce. Tel. 040 - 226510 v večernih urah.

INŠTRUIRAM angleščino, slovenščino, pravo in ekonomijo za slovenske šole uspešno in poceni. Tel. 380603.

DRUŠTVENA prodajalna na Opčinah išče uslužbenca oz. uslužbenko. Tel. med 19.30 in 20.30 na št. 211054.

LJUBITELJU ali otroku podarim električni vlakec Lima (komplet). Tel. 572662 - zvečer.

PERZIJSKE dolgodlake mucke prodam. Simčič Jože, Kostanjevica na Krasu 75/B, tel. (003865) 57408.

MLADA gospa sprejme službo kot hišna pomočnica. Tel. (040) 828251.

Šola Glasbene matice čestita gojenki

LUISI ANTONI
ob uspešno opravljeni diplomi iz klavirja - razred prof. Aleksandra Rojca - na državnem konservatoriju G. Tartini.

prispevki

V spomin na Marčelo Pertot darujejo Ana, Magda in Vojmir 100.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Edo Dačev, ob njenem rojstnem dnevu, darujeta mož Nedjalko Dačev in mama 100.000 lir pevski zbor V. Mirk.

V spomin na Marčelo Pertot darujeta Jožita in Ivo 15.000 lir za TPK Sirena in 15.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Mirola Kralja daruje družina Šivitz (Trebče 23) 50.000 lir za obnovo Ljudskega doma v Trebčah.

V spomin na Mirola Kralja ter Mirka Radoviča darujeta Lucijan in Anica Malalan 50.000 lir za obnovo Ljudskega doma v Trebčah.

Namesto cvetja na grob Marčele Pipan vd. Pertot darujejo Stojan Pertot z družino 20.000 lir, Magda in Bogdan Stanič 15.000 lir, Marija Krečič - Gembrini 20.000 lir, Mito in Rita Pertot 20.000 lir ter Lucija in Anamarija Baša 15.000 lir MPZ M. Pertot.

V spomin na naše drage starše daruje družina Brajkovič 100.000 lir za Dom J. Ukmarja.

Namesto cvetja na grob pok. Veronike Cunje daruje družina Lidia in Gigi Bogatec 20.000 lir za ŠD Mladina.

Ob obletnicah smrti brata oz. strica Viljema Kralja, none Mici in Milene Berdon ter v spomin na nonota Izidorja Berdona daruje družina Kralj - Berdon (Trebče) 25.000 lir za Folklorno skupino iz Trebč, 25.000 lir za ricmanjski cerkveni pevski zbor, 25.000 lir za Glasbeno matico in 25.000 lir za SZGO.

V spomin na očeta Franca Kapuna daruje Miranda z družino 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V počastitev spomina sestrične Antonije Čok darujeta Marija in Berta z družinama 50.000 lir za KD Lonjer-Katinara.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1421,500	1405.—
Nemška marka	726,410	723.—
Francoški frank	214,010	211.—
Holandski florint ...	645,050	640.—
Belgijski frank	34,720	34.—
Funt šterling	2215,100	2190.—
Irski šterling	1937,800	1915.—
Danska krona	186,640	183.—
Grška drahma	8,440	8.—
Kanadski dolar	1193,000	1170.—

Na Padričah praznuje danes 80 let naš dragi

EVGEN KALC
Vse naj naj... mu želijo
žena Evgenija, sinova Adrijan in Dušan, snahi, vnuki, pravnuk David in vsi, ki ga imajo radi.

V spomin na Mirka Radoviča daruje Vida Pertot 50.000 lir za MPZ Igo Gruđen.

V spomin na Stanka Vodopivca daruje Vida Renčelj 20.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na vse svoje drage rajne daruje Vida Renčelj 30.000 lir za KD Lipa. Namesto cvetja na grob Ernesta Kosmine darujejo Ada, Berto in Marija 25.000 lir za SKD Vigred.

40-letniki darujejo 375.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob 11. obletnici smrti dragega moža Franca Kapuna daruje žena Zofka 50.000 lir za bolnico Franjo in 50.000 za Godbeno društvo Prosek.

Namesto cvetja na grob Netkota Kosmine darujeta Ilija in Boris Sardoč 50.000, Franko Milič 20.000 ter Mirela in Darko 20.000 za SKD Vigred.

V spomin na nono Košutovo darujeta Ada in Piero Škabar 30.000 za Dekliški zbor Vesna.

Adrijana in Genio Zobin darujeta ob svoji 25-letnici poroke 50.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na dragega prijatelja Vlada Marinaca daruje Anton Cerovaz 30.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec.

V spomin na Vladota Miliča iz Maribora daruje sestrčna Zofka Osič 50.000 lir za obnovo bolnice Franje.

V počastitev spomina Štefanije Gornik daruje Zora Česnik-Čač 20.000 lir za obnovo bolnice Franje.

V počastitev spomina dragega bratranca Pinota Grudna in gospe Marčele Pertot darujeta Elvi in Jure Slokar 100.000 za SKD Barkovlje in 100.000 lir za učiteljske A.M. Slomšek - Sklad Oton Berce.

V spomin na pokojnega Giuliana Barinija darujeta Luciana in Aldo Colja 30.000 za dom J. Ukmar v Škednju.

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

BOMBONIERE — BACCARÁ

DOLORES GHIRARDI

artikli za darila - bižuterija

Ul. Soncini 138 — Tel. 814254 — TRST

ENEL
OBVEŠČA

da bo prekinil dobavo električne energije zaradi popravil, v nedeljo, 25. t. m., od 5.00 do 9.30 v sledečih krajih:

OBČINA DOLINA: Boršt, Zabrežec, Jezero, Hrvari, Draga, Gročana, Pesek.

Iz varnostnih razlogov je treba ravnati z električnimi napeljavami in aparati, kot da bi bili pod električno napeljavo.

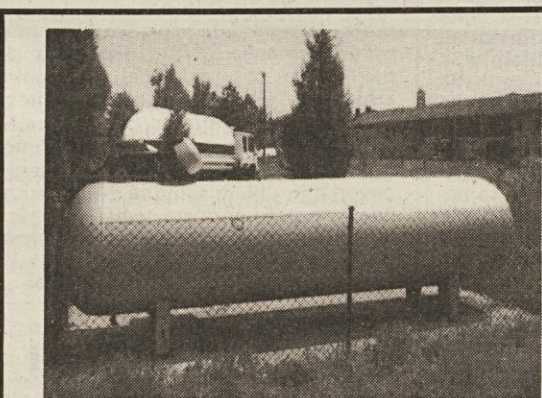
ENEL si pridržuje pravico, da ponovno vzpostavi električni tok predčasno brez predhodnega obvestila.

»SNACK BAR BUFFET EUROPA«

Opčine, Narodna ulica 65

se pristrčno zahvaljuje vsem, ki so s prisotnostjo ali darovanjem cvetja pripomogli k uspehi otvoritvi našega novega obrata.

Posebna zahvala Slovenskemu deželnemu gospodarskemu združenju in podjetju Baragel iz Trsta.

AgipCovenGas

»Kjer je potrebna toplota, naj bo tudi čista energija«

OGREVANJE Z GPL (utekočinjen petrolejski plin)
ZA STANOVANJA IN INDUSTRIJSKE OBRATE
POSAMIČNE ALI SKUPINSKE NAPELJAVE

Zastopstvo za TRST in GORICO:

P. Cerlienco & F. Tampieri snc

Uradi: UL. MERCATO VECCHIO 1 — TEL. (040) 61244-5

Obrat: UL. PIETRAFERRATA 26 — TEL. (040) 820627-8

Razstavljamo na Tržaškem velesejmu PAVILJON E - pritličje - stand 7

Tudi sovjetski balet v znaku perestrojke?

Perestrojka naj bi bila odtisnila svoj pečat tudi sovjetskemu baletu, ki so ga vsi cenili v času čudovitih izvedb Labodjega jezera in drugih klasikov, malokdo pa pozna sedanje novejšje tokove. Popolnoma »nov« balet je, recimo, v teh dneh v Turinu predstavila skupina Sodobnega baleta iz Leningrada, ki jo vodi Boris Eifman ali »koreograf perestrojke«, kot ga radi imenujejo. Skupina nastopa s dvema koreografijama, ki trajata vsaka po 40 minut in ki sta doživeli velik uspeh v Moskvi pred dvema letoma. Boris Eifman pa je zaslovel z baletom Boomerang, ki je slonel v celoti na rock glasbi. Učitelj mu je bil pravzaprav Oleg Vinogradov (na sliki), koreograf gledališča Kirov v Leningradu. Nase in na svoj nov pristop je Vinogradov prvič opozoril leta 1974 s koreografijo Yaroslavna. Kritiki zato pričakujejo prav od njega novih navdihov in zamisli, da bi sovjetski balet na novo zablestel ne samo zaradi pregovorne tehnike, pač pa tudi zaradi novih koreografskih pristopov. Prav Vinogradov je vključil v repertoar Kirova koreografije Dimitrija Briantzeva in Borisa Eifmana, kar naj bi predstavljalo preludij novega časa.

filmske premiere

eva fornazarič

Američan in Američanka v ZDA

Naslov filma je *Everybody's All-American* (v italijanščini *Un amore, una vita*), vsebina filma pa je, kot bi lahko pošteno sklepali po naslovu, posvečena ZDA v najširšem pomenu besede. Če zamižimo in se zamislimo ob besedici ZDA (podobno kot deklica, ki v reklamah zoba pecivo Doria), najbrž vidimo plavalaso lepotico, ki je zmagala na lepotnem tekmovanju v *collegeu*. Verjetno bomo videli tudi zdravega ameriškega fanta, ki igra seveda ameriški nogomet in je izredno dober tekač.

V ameriških zgodbah se večkrat dogaja, da se »Magnolia Queen« in nepozabni igralec zaljubita in poročita ter skupaj prehodita pot, ki ju bo popeljala iz petdesetih let v šestdeseta, sedemdeseta in sedaj še v osemdeseta. Iz desetletja v desetletje se bosta tekač in njegova mis prelevila v profesorja in angažirano menedžerko, ki je odvrгла karirasti predpasnik in jabolčne torte da se je posvetila kopičenju dolarjev.

Je mar to res ameriško življenje? Zgodbica naj nas ne zavede, pa tudi sladki naslov ne, saj je *Un amore, una vita* prijeten prikaz ameriškega razsula, propadanja mitov, zavračanja diktatov, ki so zahtevali, naj ameriški otrok zasaja svoje zobke v ogromne »steake« in grizljaj odplakne s požirkom polmastnega mleka.

Režiser Taylor Hackford je zelo primerno izbral tudi oba protagonista, saj sta to najbolj »ameriška« Američana - Jessica Lange in Dennis Quaid. Njuna igra je prepričljiva, prav tako prijetni so tudi posnetki tekem na velikanskih ameriških stadionih, kjer je 800 tisoč navijačev sledilo »filmski« igri. Za konec pa še podatek o filmski glasbi, ki je pri Hackfordu običajno med najbolj pomembnimi sestavinami celotnega dela. Se spominjate glasbenih hitov *Up Where We Belong*, *Against All Odds* in *Say You, Say Me*? No, tudi tiste »filme« je režiral Hackford!

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nadaljevanki: Santa Barbara, 12.30 Creature grandi e piccole
13.30 Dnevnik - tri/minute
14.00 Nanizanka: Stazione di servizio
14.30 Film: Riso amaro (dram., lt. 1949, r. Giuseppe de Santis, i. Silvana Mangano, Vittorio Gassman)
16.15 Zanimivo: Action Now
16.45 Risanka: Richie Rich
17.15 Mladinska oddaja: Big!
18.05 Danes v parlamentu
18.10 30 let naše zgodovine
19.10 Nad: Santa Barbara
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Film: Milady (pust., Panama-Šp. 1975, r. Richard Lester, i. Oliver Reed, Raquel Welch)
22.10 Dnevnik
22.20 Glasbeni praznik v Saint Vincentu
23.00 Nočni rock
23.45 Dnevnik - danes v parlamentu
24.00 Film: Lo sceriffo scalzo (kom., ZDA 1962, r. Gordon Douglas, i. Elvis Presley)
1.45 Izstrelitev rakete Ariane (prenos in komentar)

RAI 2
12.00 Nanizanka: Squadriglia Top Secret - Le tigri di carta
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.15 Rubrika: Diogenes
13.30 Nadaljevanka: Capitol
14.30 Dnevnik - gospodarstvo
14.45 Rubrika: Lepa Italija
15.15 Nanizanka: Lassie
15.40 Risanka: Cucciolo
16.15 Iz parlamenta
16.20 Dnevnik - flash
16.25 Film: Boeing boeing (kom., ZDA 1965, r. John Rich, i. Tony Curtis, Jerry Lewis)
18.05 Tv igra: Il sicario (vodi Luigi La Monica)
18.30 Športne vesti
18.45 Nanizanka: Perry Mason - L'inventore
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 Aktualno: Aboccaperta (vodi Gianfranco Funari)
22.15 Dnevnik - nocoj
22.25 Posebna oddaja TG 2
23.15 Dnevnik - zadnje vesti
23.40 Film: Sansone e Dalila (zgod., ZDA 1949, r. Cecil De Mille, i. Hedy Lamarr, Victor Mature, George Sanders)

RAI 3
14.00 Deželne vesti
14.30 Tenis - Turnir Grand Prix (prenos iz Barija)
17.30 Dokumentarna oddaja: Geo Reprint - Bolivijska visoka planota
18.15 Nanizanka: Vita da strega - Samanta è ammala-ta
18.45 Športna rubrika: Derby (urednik Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Rubrika: Chi l'ha visto? - dodatni podatki o izginulih osebah (vodi Donatella Raffai)
20.00 Variete: Blob. Di tutto di più
20.30 Film: L'assoluzione (dram., ZDA 1981, r. Ulu Grosbard, i. Robert De Niro, Robert Duvall)
22.15 Aktualno: Io confesso - Parole segrete in TV (vodi Enza Sampò)
22.45 Dnevnik nocoj
22.50 Petkov boks: De Marco Inima (za italijanski naslov v superwelter kategoriji)
23.50 Nočni dnevnik
0.05 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
16.20 Video strani
16.30 Poletna noč (pon.)
18.00 Dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Spored za otroke in mlade: nadaljevanka Nevarni zaliv (5. del)
18.40 Gorska folklor - Norveška
18.55 Risanka, TV Okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Naše akcije
20.15 Dokumentarna serija: V hribih se dela dan - Kontrasti na Vršču
20.55 Nanizanka: Kriminalna zgodba (ZDA, r. Abel Ferrara, i. Dennis Farina, 3. del)
21.40 Poljudnoznanstvena oddaja: Štirje elementi - Voda
21.55 Dnevnik in vreme
22.15 Poletna noč, vmes nadaljevanka Uboga mala bogatašinja (C. D. Heymann, zadnji del)
24.00 Film: Težki časi (dram., ZDA 1975, r. Walter Hill, i. Charles Bronson, James Coburn, Jill Ireland)
1.15 Video strani

TV Koper

13.30	TVD Novice
13.40	Rubrika: Mon-gol-fiera
14.10	EP v košarki: Nizozemska-Italija
16.00	TVD Novice
16.10	Šport spektakel
18.50	TVD Novice
19.00	Odprta meja

Danes v Odprti meji:

PADRIČE — S posveta o znanstveni raziskavi

ŠKEDENJ — Predstavitev pesmarice za ženske zборе

TRST — Ob 85-letnici Slovenskega planinskega društva v Trstu

19.30	TVD Stičišče
20.00	Juke box
20.30	Atletika (ZDA, SZ, VB in ZRN)
22.30	TVD Novice
22.40	Rubrika: Sottocanestro
23.30	Nočni boks

RTV Ljubljana 2

17.50	TV kavarna (pon.)
18.50	Oktet Lip Bled (pon.)
19.30	Dnevnik, 20.05 Žarišče
20.35	Skupščinska kronika
20.55	Mali koncert: Duo
21.25	En avtor, en film
21.55	Atletika (posnetki)

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz zaprašene delavnice; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 Z opernega in koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Slovensko povojno pesništvo; 12.40 Tekmovanje pevskih zborov Seghizzi; 13.20 Glasba po željah, Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Halo, kdo tam?; 15.00 Roman: Duh Velikih jezer (6. del); 15.24 Pogovori z Jožijem; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.
LJUBLJANA
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radijska šola; 8.35 Pesmice na potepu; 9.05 Z glasbo v dober dan; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.30 Čestitke poslušalcev; 14.02 Gremo v kino; 14.40 Radijski Merkurček; 15.15 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z ansamblom Silva Štingla; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno in Nočni program.

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Peyton Place
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Nanizanke: Love Boat - Anche July ci prova, 16.00 Webster - Solo in casa, 16.30 Il mio amico Ricky
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.30 Variete: Il principe azzurro (vodi Raffaella Carrà)
22.35 Aktualnosti: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
0.45 Rubrika: Première
0.50 Nanizanki: Baretta - Il killer, 1.45 Mannix - Senza via di scampo

RETE 4
8.00 Nanizanki: Lou Grant, 8.50 Switch
9.50 Film: Il tesoro della foresta pietrificata (pust., lt. 1965, r. Emmimmo Salvi, i. Gordon Mitchell, Ivo Payer)
11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani
16.45 Nanizanka: California
17.45 Nadaljevanka: Febbre d'amore
18.30 Nanizanki: General Hospital, 19.30 Jefferson
20.00 Aktualnosti: Dentro la notizia
20.30 Film: Lo sperone nudo (vestern, ZDA 1953, r. Anthony Mann, i. James Stewart, Janet Leigh)
22.20 Film: Signori, il delitto è servito (krim., ZDA 1985, r. Jonathan Lynn, i. Eileen Brenann, Tim Curry)
0.25 Nanizanki: Vegas - Tradimento, 1.25 Missione impossibile - Blues macabro

ITALIA 1
8.15 Nanizanke: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxie-ro, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
15.00 Variete: Smile
15.30 Glasbena oddaja: DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Teneramente Licia in risanke
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
20.00 Risanka: Siamo fatti così
20.30 Film: Il lupo di mare (kom., lt. 1987, r. Maurizio Lucidi, i. Andrea Roncato, Kara Donati)
22.25 Nanizanka: Starsky e Hutch
23.25 Šport: Grand Prix
0.35 Filmska rubrika: Première
0.40 Nanizanke: Taxi, 1.10 Giudice di notte, 1.40 Kung-fu

ODEON
13.00 Otroški variete: Sugar estate, vmes risanke
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanki: Maria, 15.30 Colorina
16.30 Sugar (2. del) in risanke
19.30 Rubrika: Beyond 2000
20.30 Film: Savage week end (srh., ZDA 1983, r. Claude Pushkin, i. Christopher Allport, James Doerr)
22.30 Šport: Forza Italia
24.00 Nanizanka: Night Heat
TMC
11.00 Nanizanka: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Appesi a un filo
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Dnevnik
14.00 Športne vesti
14.30 Glasbena oddaja: Clip Clip
15.00 Nanizanka: Lobo
16.00 Film: Amore sotto i tetti (kom., ZDA 1948, r. George Seaton, i. Jeanne Crain, William Holden)
18.00 Aktualno: TV donna
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Il ritorno di Martin Guerre (dram., Fr. 1981, r.

Daniel Vigne, i. Gérard Depardieu)
22.30 Nogometne vesti
23.10 Vesti: News
23.25 Nogometne vesti
TELEFRIULI
11.30 Nanizanka: Matt e Jenny
12.00 Rubrika: Il salotto di Franca
12.30 Italijanske kronike
13.00 Dnevnik
13.30 Dokumentarec: Ljudje in narodi 20. stoletja
14.30 Glasbena oddaja: Music box
17.30 Nadaljevanki: Piccolo mondo antico, 18.00 La dama De Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Zelena dežela
20.30 Nadaljevanka: Boss
21.30 Tednik: Tigi 7
22.30 Rubrika: Motor news
23.00 Dnevnik, nato dražba
24.00 Rubrika: Il salotto di Franca
0.30 Vesti: News
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO KOPER (slovenski program)
13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Ceste; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Pri-morski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje; 19.00 Prenos Radia Lj.
RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo; 8.25 Pesem; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepših 7; 10.35 Družina; 11.00 Notranja politika; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Glasba; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Popolndne; 15.45 Koncert; 16.00 Puzzle; 16.33 Tednik; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Spomini; 20.00 Nočni program.
RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 17.00 Evrobasket iz Zagreba; 17.45 Okno na Benečijo; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočni val.

Poziv Rimu za poseg v korist sožitja

Občinski svet odobril proračun in resolucijo za zaščito Slovencev

Goriški občinski svet je predsinoči odobril letošnji proračun in triletni programski načrt Občine Gorica, takoj po proračunskem glasovanju pa tudi resolucijo za čimprejšnjo odobritev zaščitnega zakona za Slovence.

Proračunska razprava, ki je v celoti zajela že prejšnji dve seji občinskega sveta, se je v sredo nadaljevala z odgovori odbornikov in župana ter glasovalnimi izjavami predstavnikov vseh strank. Odborniki so odgovarjali na razčlenjene kritike, ki so jih v zvezi z delovanjem posameznih resorjev postavili predstavniki opozicije, v posameznih primerih pa tudi kak svetovalec večine. Župan Scarano je tako kot že v svojem političnem poročilu skušal ovrednotiti uspehe uprave. Pri tem je usmeril pogled precej nazaj v čas, tja od 80. leta dalje, ko je bilo gospodarsko stanje na Goriškem dosti slabše, kot je danes. Uprava, je dejal, se lahko ponaša z uspehom pri odobritvi paketa za Trst in Gorico ter refinansiranja osimskega zakona. Še naprej si bo prizadevala v tej smeri, še posebno z zahtevo, naj država financira cestne povezave tostran in onstran (avtocesta proti Razdrtem) meje.

Interes Gorice je v nadaljnjem poglobljanju sodelovanja s Slovenijo in vzhodom, prav tako pa tudi v nadaljevanju prijateljskih odnosov z Novo Gorico. Omenil je tudi zaščitni zakon: Maccanicov osnutek je označil kot resen poskus za premostitev nasprotij ter izrekel pričakovanje, da pride čimprej do uravnovešenega zaščitnega zakona, ki naj v interesu sožitja dokončno odpravi sedanje konflikte. Glede upepeljevalnika je dejal, da nihče ni zaljubljen vanj: Občina bo zato zahtevala od Pokrajine, naj čimprej reši problem nove naprave za uničevanje odpadkov. Vse dotlej pa bo goriški upepeljevalnik še deloval, vendar s potrebnimi prilagoditvami, da se zmanjša onesnaževanje.

V glasovalnih izjavah so predstavniki opozicije ponovili svoje kritike na račun uprave, ki kaže navzven optimizem,

čeprav je stvarnost drugačna. Po mnenju KPI upravo preveč monopolizira KD. Socialist Brunello je v svojem posegu poslal "politično" sporočilo: treba bo še razjasniti politični okvir, vloga manjših strank in premoč KD, ki je danes res prevelika glede na njeno politično težo.

Proračun so odobrili z glasovi KD, PSI in SSk ter - presenetljivo - zelenega Fiorellija. Ta pa je takoj pojasnil polemično vsebino svojega glasu, s katerim je hotel na svojevrsten način opozoriti na nesposobnost sedanje večine. Vzdržala sta se republikanca in tako pokazala pripravljenost ponovnega pristopa v večino, če bo seveda prišlo do kakega dogovora med strankami na pokrajinski ravni.

Takoj za proračunom se je vnela razprava o umestnosti glasovanja o resoluciji, ki jo je Paulin (SSk) predložil v zvezi z zaščitnim zakonom. Misovci, liberalec in republikanec Drufula so bili proti temu, da bi glasovali o tem vprašanju. To kljub temu da je resolucija zelo splošna in neopredeljena glede vsebine zaščitnega zakona. V njej je namreč samo poziv parlamentu in vladi, naj čimprej odobri zaščitni zakon za Slovence v Furlaniji-Juljski krajini, ki naj bo pravičen ("giusto ed equo") in v skladu s pričakovanimi prebivalstva. Vsak je tako stvar pojmoval po svoje: po nekaterih posegih (Waltritsch - PSI, Salomoni - KPI) bi to moral biti zakon, ki bi odgovarjal upravičenim pričakovanjem Slovencev, po drugih, zlasti iz vrste KD, bi njegova vsebina morala biti bolj omejena, nekako v smislu Maccanicovega delovnega osnutka, na katerega se je izrecno navezal župan. Resolucijo so vsekakor odobrili z veliko večino. Proti sta bila misovca, vzdržal se je liberalec, glasovanja se nista - in nasprotnih razlogov - udeležila predstavnika PRI in zelenih. Prvi, ker nasprotuje zaščiti, drugi pa, ker je po njegovem mnenju resolucija nedorečena in ne postavlja dovolj jasno načel, ki se jim zaščitni zakon ne bi smel izogniti.

Odrpli jo bodo drevi na gradu

Razstava kartografskega gradiva naših krajev od 14. do 18. stoletja

Zanimivi razstavi zlatarskih izdelkov, ki so jo prejšnji petek odrpli na Goriškem gradu, v prenovljenih prostorih palače Dornberg in Tasso, se bo danes pridružila še ena pomembna razstava. Ob 18.30 bodo namreč na pobudo Pokrajinske uprave ter v sodelovanju s Tržaško univerzo, odrpli razstavo "Theatrum Adriae", razstavo starih zemljevidov in map prostora med Alpami in morjem. Gre za prikaz kartografskih izdelkov v razdobju skoraj pol tisočletja, to je od štirinajstega stoletja do konca osemnajstega stoletja. Na ogled bo nekaj zelo zanimivih (in dragocenih) eksponatov. Posebej velja opozoriti na originalno navigacijsko mapo iz leta 1311, ki so jo za razstavo posodili iz Državnega arhiva v Firencah. Veliko dokumentov je iz 16. in 17. stoletja. Večinoma gre za zemljevide izdelane v Benetkah in na Dunaju in ki jih tudi hranijo v arhivih teh dveh mest.

Največ kart se nanaša na Furlanijo in Istro, vendar so na njih upodobljene tudi sosednje dežele. Prav zato je razstava zanimiva tudi za slovenskega obiskovalca. Slovesnosti ob odprtju razstave se bo predvidoma udeležil Minister Santuz.

Razstava bo odprta do 9. oktobra letos.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV
ob sodelovanju KD SOVODNJE

vabi na

POSVET Z DRUŠTVI

ki bo DANES ob 19.30 v sovodenskem KULTURNEM DOMU

DNEVNI RED: Uvodna misel (Rudi Pavšič)

Odnosi med kulturnimi društvi in ZSKD (Slavko Tomšič)

Popestritev društvenega delovanja v sodobnem družbenem okolju (Viljem Gergolet)

Mladi in društvo: težave in perspektive vključevanja (Sara Hoban)

Pregled storitev ZSKD v korist društvom (Marisa Pelesson)

Perspektive in usmeritve ZSKD v sezoni 1989/90

— Razprava

— Sledi tradicionalna družabnost ob zaključku sezone.

Pismo uredništvu

Poletne prireditve na gradu Konec junija še ni dovoljenja

Prejeli smo naslednje pismo s prošnjo za objavo.

"Poletna kulturna sezona je pred durmi. Mesto Gorica razpolaga z enim, prav gotovo med najlepšimi, prostori na odprtem za prirejanje poletnih prireditev. V mislih imam goriški grad, oziroma prireditveni prostor pod šotorom, znan z imenom "Teatro tenda". Obiskati prireditev na grajskem dvorišču je nedvomno prijeten dogodek ob raznih manifestacijah - tako za izvajalce kot za publiko.

V tej zvezi pa ne moremo mimo ugotovitve, da v tem trenutku, ko bi morala poletna sezona že steči, šele izvemo, da je prostor še neuporaben za prirejanje raznih manifestacij ter da niso bili opravljeni potrebni koraki, da bi poletni goriški sezona nemoteno stekla. Če v naslednjih dneh so namreč na vrsti razne prireditve (med drugimi tudi nastop ansambla New Swing Quartet iz Ljubljane - v sredo, 28. t. m.), kar pomeni za organizatorje dodatne in v mnogih

primerih tudi nerešljive težave. Za to zadevo nosi prav gotovo v celoti odgovornost goriška občinska uprava, ki ni znala pravočasno izpeljati vse bi-rokratske zadeve. Odgovornost za to dejstvo pripisujemo tudi goriški letoviščarski in turistični ustanovi (Azienda di soggiorno e turismo) ter v določeni meri tudi zadrugi Multithema iz Gorice, ki skrbi za vzdrževanje grajskih prireditvenih prostorov.

Težnja raznih goriških kulturnih dejavnikov je, da bi se ta prostor resnično razvil v goriški kulturni poletni center ter obenem še poletno zbirališče goriške publike. Očitno pa se je kolesje nekje zaustavilo...

Upati je, da bodo goriški občinski upravitelji v naslednjih dneh opravili vse potrebno, da bodo poletne goriške prireditve nemoteno stekle.

S posebno pozornostjo bomo zadevi sledili..."

Gorica, 21. junija 1989

IGOR KOMEL

Še danes in jutri je čas za prijave

V ponedeljek odprejo poletno središče

V ponedeljek bo v dijaškem domu Simon Gregorčič pričelo delovati Slovensko poletno središče - dnevna kolonija, ki vsako leto sprejema na desetine slovenskih otrok in jim daje možnost, da preživijo nekaj tednov v prijetni družbi ob igri in zamivih ter vzgojnih dejavnostih. Središče bo odprto do 7. julija. V okviru središča organizira dijaški dom letos tudi šolo računalništva "Prvi stik s kompjuterjem in njegova uporaba" za mladino do 12. leta starosti. Pomembna novost letošnjega poletnega središča pa je tudi ta, da se bodo otroci doberdobskega in sovodenskega območja lahko prevzali v Gorico z avtobusom.

Prijave sprejemajo v pisarni dijaškega doma, Ulica Montesanto 82, tel. 83495, še danes in jutri med 11. in 13. uro. Otroci, ki jih vidimo na posnetku z lanskega središča, pa že nestrno čakajo...

Ribiška sreča tokrat v Sovodnjah

Jegulja težka skoraj poldrugi kilogram

Ribiška sreča se je nasmehnila Luku Pisku iz Sovodnja. V Vipavi je ujel 1,4 kilograma težko jeguljo, dolgo 92 centimetrov. Po besedah tistih, ki se na športni ribolov razumejo, gre za izreden ulov, saj tako veliki "vigurji", kakor domačini pravijo jeguljam, niso pogosti.

Pa še tole: riba je zagrabila trnek v Vipavi, nekje pri Malnišču. To znova potrjuje domnevo, da je v Vipavi še zmeraj precej rib kljub ugotavljanju, da je voda precej onesnažena. Sicer pa je znano, da jegulje niso kdove kako zahtevne glede kakovosti vode. Pred kratkim so pri Gabrjah ujeli velikega krapa, ki ga bodo našopili kot trofejo, jeguljo pa menda čaka drugačen konec.

Na sliki (Foto Bumbaca): Luka Pisk z neobičajnim plenom.

Včeraj prva pisna preizkušnja na maturi

Namesto francoske tehnološka revolucija

Maturantje na slovenskih višjih srednjih šolah so se včeraj spoprijeli s prvo in morda najzahtevnejšo preizkušnjo celotnega izpita. Slovenska naloga namreč marsikdaj bistveno vpliva na končni izid, saj mora dijak dokazati v njej vso svojo zrelost in izobrazbo. Na goriških šolah je bilo vzdušje kar sproščeno, čeprav je bilo videti po večurnem delu precej utrujenih obrazov. Sončno in soparno vreme ni pripomoglo k najboljšemu počutju dijakov, ki so se že itak potili pri razvijanju ne ravno originalnih tem.

Tudi tokrat so bili naslovi nalog popolnoma drugačni kot so si jih dijaki pričakovali. Francoska revolucija in združena Evropa sta predali časno mesto avtomatizaciji, hitremu širjenju uporabe strojev in vplivu, ki ga ima ta tehnološki proces na človeka. Slovenski dijaki so letos prvič izbirali samo med štirimi naslovi in ne med petimi kot prejšnja leta, saj ni več na razpolago naslov iz italijanske literature. Prvi trije naslovi so bili kot ponavadi skupni vsem šolam, četrti pa je bil namenjen posameznim zavodom.

Po opravljeni včerajšnji preizkušnji smo zbrali nekaj mnenj med maturanti liceja, učiteljska in trgovskega zavoda Ivan Cankar. Zadovoljstvo nad naslovi je bilo povprečno, večina pa se je odločila za prvo nalogo. Na zavodu Cankar si je le redkokdaj izbral literarni spis, nobenega pa ni zamikal zadnji naslov, namenjen trgovskim šolam. Vesna Tomšič je pisala o Gregorčiču in Župančiču. "Odločila sem se za ta naslov, ker mi je snov zelo blizu, poleg tega pa odpira precej možnosti za razne povezave z zgodovinsko in splošno bivanjsko tematiko". Enakega mnenja je bila tudi Kristina Bednarik, ki se je edina na liceju ukvarjala z znanimi slovenskimi pesnikoma, medtem ko so vsi drugi raje obravnavali prosto temo. Danijel Devetak je razmišljal o alienaciji in razčlovečenju, ki ga povzroča naraščajoča avtomatizacija, Marjetica Vrtovec pa se je odločila za bolj zgodovinsko obravnavo tega problema. Nihče ni pisal četrtega naslova iz latinske književnosti, ki je zahteval globoko razmišljanje o poslanstvu intelektualca in o mecenstvu. Na učiteljsko so se maturantke razdelile med splošno nalogo in pedagoško, ki je tokrat preučevala vpliv televizije na razvoj otroka. Iz tega bežnega pregleda razvidno, da se nihče ni spustil v obravnavo zgodovinske tematike, ki se je kot običajno sukala okrog italijanske politike pred prvo svetovno vojno (lani Croce, letos Giolitti).

Za mnenje o naslovih smo vprašali tudi predsednika komisije na liceju, prof. Darka Bratinjo: "Pozitivno bi ocenil prvo nalogo, ki je zelo sploš-

na in obširna ter zadnje, o intelektualcu, v kateri bi se dalo ogromno stvari povedati. Naslov iz slovenske literature se ne prilagaja snovi zadnjega letnika. Nekoliko nezadovoljen pa sem s prevodom naslovov, ki letos ni bil najbolj tekoč in ustrezen. (A. F.)

Izsledili skupino mladih razbijačev

Že nekaj časa je v mestu slišati pritožbe zaradi ponavljajočih se vandalskih dejanj, razbijanja javne in zasebne imovine. Zgleda, da so policijski organi le izsledili skupinico prenapetežev, ki se na tak način izživlja. Identificirali so in prijeli sodišču štiri mladoletnike, ki naj bi bili odgovorni za namerno razbijanje svetlobnih teles v pasaži na Verdijevem korzu, pa morda še kje.

Policijska obhodnica pa je včeraj zgodaj zjutraj pri Ločniku ustavila štiri mladoletnike - kasneje so ugotovili, da gre za jugoslovanske državljanke - ki so priznali, da so vlomili v nekaj v Ulici Gelsi parkiranih avtomobilov. Pri njih so našli tudi nekaj predmetov, ki so si jih prisvojili. Mladoletnike so prijeli sodišču v Trstu ter jih že včeraj izročili jugoslovanskim oblastem.

V nesreči pri Kozini hudo ranjen Tržičan

V prometni nesreči, ki se je zgodila v sredo popoldne na Petrinjskem klanecu pri Kozini se je huje poškodoval 43-letni Roberto Vidulich iz Tržiča. Zdravi se v bolnišnici na Katinarji s prognozo okrevanja v treh mesecih.

Vidulich je z avtom čelno trčil v tovornjak holandske registracije, ki ga je vozil 26-letni Jan van Rauslaar. Nesrečo je menda zakrivil prav voznik holandskega tovornjaka, med prehitevanjem drugega tovornega vozila, ki je s takim manevrom povsem zaprl cestišče nasproti vozečemu fiat cromi v kateri sta se peljala Vidulich in 36-letni Alessandro Bortolotti. Po trčenju je avto zaneslo v desno in se je nekajkrat prevrnil po škarpi ter končno obstal na strehi. Po trčenju je zaneslo s ceste tudi holandski tovornjak, ki je prevažal dve jahti. Promet na magistralni cesti je bil zaprt nekaj ur in ponovno so ga v celoti usposobili šele včeraj.

razna obvestila

V župnijski dvorani v Podgori bo danes, 23. t. m., ob 20.30 predstavitev zbornika o Lojzetu Bratužu, ki ga je pred kratkim izdala Pokrajina.

Občinska uprava v Sovodnjah obvešča, da bo redna mesečna akcija pobiranja odpadnega papirja in drugega materiala v soboto, 1. julija, in ne jutri, kakor bi sicer moralo biti po utečenem redu. Odgovoditev je bila potrebna zaradi tehničnih razlogov.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Cocoon — Il ritorno«.

VERDI 17.30-22.00 »Tequila connection«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Femmine morbose per animali«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Le relazioni pericolose«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani, Trg De Amicis 10 — tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore, Ul. Fratelli Roselli 23 — tel. 410340.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Onorato Blaševi iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 11. uri Amelia Riaviz iz splošne bolnišnice v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče.

Pokrajinski odbor SKGZ za Goriško izreka Aldu Ruplu iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta Andreja.

Primorski književniki v nedeljo spet na Premu

Združenje književnikov Primorske in Zveze kulturnih organizacij Ilirske Bistrice prirejata v nedeljo, 25. junija, 3. premške razgovore.

Srečanje primorskih književnikov bo potekalo v idiličnem okolju gradu na Premu; pričelo se bo ob 10. uri z okroglo mizo *Kriteriji in vrednotenja poezije in proze*. Udeleženci okroglo mize, med njimi tudi Zora Tavčar s te strani meje, bodo razčlenjeno spregovorili o ustvarjalnih problemih sodobnega pisatelja z gledišča stila, socialnih prijemov, s pogledom v korenine ljudske poezije, s stališča problematike moderne poezije ter o načinu, kako naj se pesniško in prozno delo vrednoti, če hoče ohraniti v zgodovini književnosti trajno mesto.

Premški razgovori pomenijo za književnike Primorske trenutek refleksije o svojem delu in o tem, kako bralci sprejemajo in kako se odzivajo na njihove ustvarjalne napore. Premsko srečanje pomeni odkrit in razčlenjen razgovor o književnosti in za književnost, kar pa jim daje še posebno vrednost in mikavnost je dejstvo, da na njih enakovredno nastopajo in si izmenjujejo mnenja in poglede uveljavljeni književniki ter mladi pesniki in pisatelji, ki si šele utirajo pot v neizprosni svet pisane umetniške besede. Premski razgovori so torej tribuna, s katere se oglašajo prekaljenega pisca, obenem pa si utirajo pot tudi mlajši glas, ki ga ustvarjalne dileme prav tako zaposlujejo s svojo zapletenostjo in duhovno razvrstjenostjo. Popoldne, ob 17. uri, bo literarni nastop, na katerem bodo sodelovali primorski pesniki in pisatelji.

Kot pojasnilo bi še dodali, da organizator ni pošiljal osebnih vabil, temveč je z objavo v časopisih mišljeno, da bi se književniki Primorske po svoji občutljivosti in uvidevnosti odzvali klicu Tretjih premških razgovorov in prispevali k požlahtitvi duhovne vsebine srečanja. (ris)

Razstava v piranski Mestni galeriji Del istrske kulturne dediščine

V piranski Mestni galeriji so 20. junija odprli pomembno arhivsko razstavo, ki prikazuje del istrske kulturne dediščine - izredno primerne za raziskovanje slovenske in italijanske kulture, ohranjene v pisanih dokumentih od 11. stoletja dalje. Najstarejši ohranjeni statut v zgodovini Istre je statut piranskega komuna iz leta 1274; priča o živahni pravni dejavnosti še pred beneško zasedbo, vsebuje pa elemente ljudskega prava in uveljavljeno mestno samoupravo. Beneficij so po podreditvi naših obalnih mest (Koper 1279, Piran 1283, Izola pa je do beneške zasedbe veljala za koprski teritorij) odločilno vplivali na razvoj statutarne prava. Statuti so urejali politično, gospodarsko in družbeno področje. Gradivo na razstavi zajema predbenečansko obdobje in obdobje beneške oblasti, to je čas od 13. do 18. stoletja. Prikazani so statuti komunov in dokumenti, ki se nanašajo na določila statutov ali se vežejo nanje. Po besedah ravnateljice PAK dr. Duše Krnel-Umek je najpomemb-

nejši del gradiva iz fonda občine Piran, saj je piranski mestni arhiv ohranjen skoraj v celoti, čeprav se danes ne nahaja več v celoti v Piranu. Zelo malo je gradiva iz občine Izola (uničeno v požaru v začetku 20. stoletja) in iz občine Koper (gradivo še čaka na restitucijo), zato so bili uporabljeni fondi družinskih arhivov.

Mestne statute so pogostoma dopolnjevali z zakoni iz običajnega prava, kasneje pa v glavnem z ukazi ali dukali Serenissime. Na razstavi so predstavljeni dokumenti iz statutov ter risbe iz rodbinskih arhivov primorskih plemenitaških družin, ki jih poleg Pokrajinskega arhiva Koper in Mestnega arhiva Piran hranijo še Diplomatski arhiv Mestne knjižnice (Archivio Diplomatico, Biblioteca Civica) "Attilio Hortis" v Trstu, Zgodovinski arhiv z Reke, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Pomorski muzej Sergej Mašera Piran in Pokrajinski muzej Koper. Na razstavi so pregledno prezentirane listine, ki so jih v ta namen strokovno usposobili v Restavratski delavnici Arhiva SR Slovenije Ljubljana, poleg tega pa velja omeniti hvalevreden trud strokovnih delavcev Pokrajinskega arhiva Koper - Enota Piran, da bi razen zgodovinskega pomena listin obiskovalcem kar najbolj nazorno predočili atraktivne in zanimive eksponate.

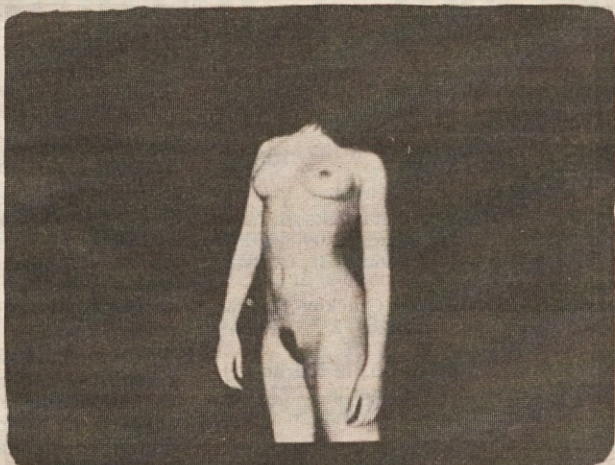
Tako kot razstava sama, tudi spremni katalog pomeni spodbudo za spoznavanje in raziskovanje naše srednjeveške in druge pravne ter kulturne zgodovine. Prispevki avtorjev: Janeza Šumrade, Vande Bezek, Alberta Pucerja in Marjana Rožaca so dopolnjevali s ponatisi dela razprave Antona Pogatschniga, nadalje z doslej neznanim kodeksom, ki vsebuje statut Kopra iz leta 1423, predgovorom v poglavje o statutih Luigija Morteanija - Izola in njeni statuti, ter delom razprave Miroslava Pahorja, Srednjeveški statut Pirana (iz: M. Pahor-J. Šumrada, Statut piranskega komuna od 13. do 17. stoletja, Ljubljana, 1987), ki podajajo z izjemo za piranski statut le skope informacije o izgledu in vsebinski zasnovi vrhovnih mestnih zakonov.

V spremnem katalogu pogrešamo navedbo uredb o solinarstvu in pomorstvu; manjkajo tudi odnosi iz življenja agrarne prebivalstva, če upoštevamo, da so za koprsko podeželje ohranili t. i. agrarni zakon (okoli leta 1300) v 4. knjigi koprškega statuta od 25. do 35. člena, kjer so Slovenci dosledno označevani s kmeti (Sclaus vel Rusticus, sclaus aut Rusticus ipd.). Kljub navedenim pomanjkljivostim, prispevki omenjenih avtorjev nakazujejo zanimivo in obširno problematiko naše istrske srednjeveške družbe, ki jo marljivo raziskujejo strokovni delavci piranskega Mestnega arhiva in Pomorskega muzeja Sergej Mašera Piran. Nenazadnje velja pohvaliti oblikovalce kataloga (Albert Pucer, Saša Hribernik, Alojz Umek), prevod vseh poglavij v slovenščino (Vida Gorjup-Posinković) ali v italijansko (Tullio Vianello) ter omeniti zaključno slikovno gradivo s posnetki risb starih mestnih občinskih hiš in petimi pomembnimi dokumenti.

Razstava je na ogled od 20. 6. do 30. 6. 1989, torej boriš 10 dni, kar lahko štejemo kot velik spodrslija vodstva arhiva, ki ni pravočasno poskrbelo za ugodnejši termin, saj razstavljeni arhivsko gradivo zbuja veliko pozornosti med domačimi in tujimi obiskovalci t. i. turističnega mesta Piran!

SLAVKO GABERC

Utrinki z ljubljanskega bienala

Kot smo poročali v nedeljski številki, so v Ljubljani odprli Mednarodni grafični bienale, na katerem lahko občudujemo tudi dela Meghellia Fethija (Alžirija) in Paula Caffella (Velika Britanija)

Kulturni koledar Alpe-Jadran

Izšla je prva številka kulturnega koledarja članic Delovne skupnosti Alpe-Jadran. Pobudo zanj je dal že novembra lani takratni koroški deželni glavar Peter Ambroz na sestanku predsednikov vlad DS Alpe-Jadran v Benetkah. Kulturna komisija, ki je zasedala letos pomladi v Novi Gorici, je pobudo z veseljem sprejela in izbrala Alfreda Meschnigga za urednika. 220 časopisov, revij, radijskih in televizijskih hiš ter tiskovnih agencij v prostoru Alpe-Jadran bo v naslednjih mesecih prejelo pregled prireditev. Ta pregled bo izhajal v vseh petih jezikih dežel AJ. V času turistične sezone, v juliju in avgustu, pa nameravajo program izdajati tudi v angleškem in francoskem prevodu.

Avtorji ideje o kulturnem koledarju si želijo, da bi redakcije ustanovile kotiček AJ, kjer bi svoje bralce obveščale o kulturnih dogodkih v vseh deželah, predvsem sosednjih. Tako naj bi udeleženci idejo o zblizevanju narodov te delovne skupnosti, spodbudili bi kulturni turizem in medsebojne kulturne obiske. Programe za te mesece so poslale posebne kulturne komisije iz Bavarske, Gradišanske, Furlanije-Juljske krajine, Győr-Soprona, Hrvaške, Koroške, Lombardije, Gornje Avstrije, Salzburga, Slovenije, Somogyja, Štajerske in Veneta. Glede teh prvih informacij je treba reči, da so kar precej popolne s podatki o prireditvah v Sloveniji, saj upoštevajo gledališko in koncertno dejavnost, izpostavljeni pa so tudi 12. jugoslovanski baletni bienale, 30. mednarodni jazz-festival in 18. mednarodni grafični bienale.

Skratka, ta svojevrstna in ambiciozna, predvsem pa povezovalna ideja se uresničuje in lahko tokrat rečemo, da ni ostalo le pri besedah. Kulturni koledar članic Alpe-Jadran je tudi neke vrste plod Srečanj gledaliških skupin v Gorici in Novi Gorici, saj je bil prav v obsoškem mestu pod Sveto goro v času festivala sestanek, na katerem so popolnejše osnovali misel o publikaciji, ki je prišla sedaj iz tiskarne med ljudi.

Pred dnevi je v Ljubljani izšla zbirka Jacka Tomšiča Pesmi iz Clevelanda - ameriške Ljubljane

V Ljubljani je pred dnevi izšla v samozaložbi in s prizadevanjem novinarke Mete Vajgl, Vide Tomšičeve in pesnika Jožeta Šmita, nova pesniška zbirka »Človeku pojem« v ZDA živečega slovenskega rojaka Jacka Tomšiča. Ovitek zbirke je enak onemu za prvo zbirko - vaza s cvetjem, le naslov prve zbirke "Pognale so na tujih tleh", ki jo je leta 1968 v Ljubljani uredila zdaj že pokojna pesnica Marička Znidaršič, je drugačen.

Ko sem s spoštljivostjo vzel v roke to novo, niti ne drobno knjižico, je spet vstal pred menoj visoki, sloki in kljub bremenom devetih križev še vedno pokončen pisec teh pesmi Jack (Jakob) Tomšič, rojak iz Bača na Notranjskem, ki že skoraj 70 let živi v ZDA. Živo sta mi zrasla iz spomina on in njegova življenjska družica, rojakinja iz Knežaka, gospa Mery, ko sta naju z Metko pozdravila na pragu svoje hiše v neposredni bližini Clevelanda, kjer živi kar precejšnje število starih slovenskih izseljencev izpred let prve svetovne vojne in kmalu po njej, ko je v naše kraje prišla Italija. V trenutku, kot da ne bi steklo mimo že skoraj eno celo življenje, je iz njiju in njunega doma zavela domačnost slovenske dežele, ohranjene ne le v opremi stanovanja, pač pa predvsem v srcu in čutju.

Ko mi je Metka omenila, da me bo seznanila z zanimivim Slovencem, sem mislil, da me bo pripeljala le na kratko srečanje, na pozdrav, pa se je najin obisk zavlekel v živahen pogovor o vsem mogočem, o ameriških razmerah in o življenju med izseljenci, starimi in novimi pa seveda o stari domovini pod Snežnikom in predvsem o Jackovih pesmih. Tedaj je gibčno vstal, segel v omaro in položil na mizo dva debela šolska zvezka z jasno berljivo pisavo izpisanih pesmi, ki so ob nekaterih starih, nastale v glavnem po tistih zbranih oziroma izbranih v prvi zbirki. Skoraj 200 jih je bilo. Mojo pozornost je pritegnila najprej pesem posvečena Trstu (objavil sem jo v Jadranskem koledarju 1989) pa tista o velikem ameriškem slovenskem rojaku Louisu Adamiču in potem tista o Pivški dolini, o Kraški zemlji in druge. Za trenutek se mi je zazdelo, da sem doma in ne daleč čez Atlantik, tako pristno je iz teh tekočih, po starem rimanih, preprostih in vsebinsko iskrenih verzov zadihala tista domačnost, ki se je kot samoohranjenka lahko tako globoko zasedla le v človeka v

Jack Tomšič

daljni tujini, doma pa jo je že skoraj nepopravljivo zamoril val potrošništva in uvožene modernistične navlake.

Gospod Jack, po mišljenju in čustvovanju še danes proletarec neglede na standard bogate družbe, mi je ob slovesu poklonil svojo prvo zbirko in se vanjo podpisal, pri tem pa z upanjem, ki mi se je zazarelo v oči, dodal, da bi bil srečen, če bi lahko dočakal še drugo zbirko svojih pesmi. Izpolnitev te njegove želje si je prevzela Metka, ko sta se z možem Ivom vrnila v Slovenijo, ko se mu je v Clevelandu iztekel službeni čas. Zdaj, ko je zbirka izšla, bi bil spet rad pri njem na njegovem domu tam na robu Clevelanda - ameriške Ljubljane, da bi z njim delil srečo, ki mu bo, tako mu želim, pomagala še dolgo živeti.

Pesnik Jože Šmit, ki je prevzel redakcijo te nove, druge zbirke Tomšičevih pesmi, jih je za objavo odbral okrog petdeset. V svoji "Popotniji" je zapisal, da Tomšičeve pesmi »razodevajo spretnega oblikovalca, predvsem pa venomer presenečajo kot izpoved izkušenega, v trpljenju poplemenitega človeka«. Ob tem ugotavlja, da je zanj »značilna pripadnost ideji o povezovalni moči slovanstva, ki je bila lastna narodnim buditeljem ob koncu prejšnjega in v začetku tega stoletja« (zgledeval se je po Gregorčiču), da pa ni »nič manj predan starih revolucionarnim idejam o enakosti ljudi in pra-

vici, ki mora zavladati vsemu svetu«. In še: »Še posebej sta se njegova ljubezen in čut za pravičnost do stare domovine pokazala med našim narodnoosvobodilnim bojem, ko je tudi on kazal na prave borce za svobodo.«

Urednik Jože Šmit, ki je v pesmi vnesel - kot sam pravi - le nekaj uredniških popravkov in kakšno okrajšavo s kolikor mogoče tenkim posluhom za tisto, kar je skušal izpovedati avtor, je pesmi uredil v sklope: Zemlja in moč, Narodna reka, Pravi prijatelj, Čemu bi samoval, Pa je tu mladina naša in Sunev in rebra, uvodno čast je dal pesmi Povsod te iščem, ki jo je Jack posvetil svoji ženi Mery, na konec pa dal pesem Kako me sodiš, v kateri avtor označuje samega sebe.

Za kakšno vsebino pesmi gre, povedo okvirno že naslovi sklopov sami. V pesmi Obisk iz prvega sklopa (obisk v stari domovini) zapoje:

Zemlja domača,
rodna vasica,
jezik slovenski
pozabljen še ni.

Naslednji Pivška dolina in Grad Kalc sta pesmi mladostnih spominov. Štiri, ki sledijo, so posvečene uglednim slovenskim rojakom Louisu Adamiču, Ivanu Zormanu (z akrostihom), Francu Grozniku in Juriju Trunku. Kraški zemlji pa zapoje hvalnico: Mi ljubimo te, kraška zemlja kamnita, čeprav si trda, pusta, vsa izpita, ker nam kot siromaš, a vendar dobra mati

več daješ, kakor more kdo dajati. V sklopu Narodna reka so zbrane pesmi z domoljubno in socialno vsebino. V uvodni Narodna reka ga zaskrblja, kako bo s slovenskim rodom v tujini. Pesem Za delom je izrazito socialna, taki sta tudi Berač in Težka pot do učenosti. Na domoljubno struno so uglasene Vasica pod goro, Dom in svojci, kako vam je? in Slovenski nagelj, v kateri zapíše:

Nagelj še meni priprnite
en nageljšček, narodni cvet,
in z njim mi grob okrasite,
ko bom zapuščal ta svet.

Zadnja iz tega sklopa, Naše zavetišče, posvečena Slovenskemu domu za ostarele v Clevelandu, je domoljubno-socialna:

Mislimo na domovino
in na vse, kar je prešlo,
srečni smo, da še živimo,
naj še dolgo bo tako.

V sklopu Pravi prijatelj je najprej kritičen in očitajoč do človeških za-

blod. V pesmi Nepremišljena beseda graja nepremišljenost, v naslednjih graja dobičkarje in zgagarje, lenuhe in izdajalce, nato pa zapoje zahvalo padlim v boju za svobodo, poziva k združitvi in prebujenju in v pesmi Pravi prijatelj izpove:

Kadar postane najtežje,
ko temna grozi nam že noč,
tako nam vsaj malo odleže,
če pridemo si na pomoč.

Pesmi iz sklopa Čemu bi samoval bi lahko označil za ljubezenske. Morda je za pesnikovo ljubeče srce najbolj značilen verz iz pesmi Ljubezen greje:

Midva z deklico objeta
komaj veva, kaj je čas,
od ljubezni vsa razgreta
smejeva se v zimski mraz.

V sklopu Pa je tu mladina naša so pesmi upanja in vere. Ob 15-letnici Mladinskega pevskega zbora pri Slovenskem delavskem domu se mu je v verz spremenila misel:

Nove pesmi, novi glasi,
narodni jih veže trak,
ko mladina se oglasi,
srečen ji prisluhne vsak.

V pesmih zadnjega sklopa Sunev in rebra, se nam Jack Tomšič predstavlja iz svoje bolj humoristične strani, zlasti v pesmih Ženitni oglas, Tiskarski škrat, Zapeljivka in Kričač, ki se mu je porodila ob obisku Hručova v ZDA:

S čevljem kar po mizi bije,
ljudstvo pa se mu smeji,
saj če zganja te norčije,
možek pač nevaren ni.

Take so pesmi Jacka Tomšiča, vse ubrane na brneče strune domoljubja, resnice, pravice in poštenja, otožne in vedre, pikre in razmišljujoče, pisane naravno, iz srca, iz najglobljih občutij, iz ljubezni do stare domovine in vseh domov. Metka Vajgl je v svoji kratki predstavitvi osebnosti Jacka Tomšiča zapisala med drugim: »Med mojim tri in pol leta dolgim bivanjem v Clevelandu, v tej zibelki slovenskega izseljenstva, sta bila z ženo Mery zagotovo tista človeka, ob katerih sem najbolj občutila, kaj našim izseljencem pomeni skrb za "stari kraj", za njihovo vas, za Slovenijo, za Jugoslavijo.«

Izid pričujoče zbirke pesmi Jacka Tomšiča je zato dolžno priznanje človeku, delavcu, borcu in rodoljubu za njegovo zvestobo slovenskemu rodu.

JOŽE KOREN

26. evropsko košarkarsko prvenstvo v Zagrebu

V polfinalu SZ - Grčija in Jugoslavija - Italija

Prvi del 26. košarkarskega evropskega prvenstva v Zagrebu se je končal brez najmanjših presenečenj. Tako kot ni bilo težko pričakovati, se bodo v jutrišnjih polfinalih (danes bo na EP prost dan) za kolajne med sabo pomerile reprezentance Sovjetske zveze in Grčije ter Jugoslavije in Italije. Glede na dosedANJI potek tekem bi moralo biti srečanje med azzurri in modri bolj izenačeno, a SZ in Jugoslavija vsekakor ostajata nesporna favorita za uvrstitev v finale za podelitev naslova prvaka. Kakorkoli, kvalifikacije so bile dokaj nezanimive in razkorak med boljšimi evropskimi košarkarskimi silami in ostalimi je čedalje večji.

SKUPINA A

Italija - Nizozemska 89:66 (36:23)

ITALIJA: Gracis, D'Antoni 3, Magnifico 8, Dell'Agnello 12, Bosa 10, Brunamonti 3, Iacopini 13, Binelli 7, Riva 21, Morandotti 4, Costa 2, Carera 6.

NIZOZEMSKA: Bottse 14, Emanuels 3, Van Routselaar, Franke 6, Te Velde 25, Van Poelgeest 8, Vrind, Dam 6, Kuipers 4.

SODNIKA: Crowley (ZDA) in Radić (Jug.); PM: Italija 7:10, Nizozemska 20:25; PON: Costa (34). TRI TOČKE: Italija 8:10, Nizozemska 4:15.

Italijani so znova postregli z zelo dobro košarkarsko predstavo in v polfinalu z Jugoslavijo napovedujejo brezkompromisen boj. Nizozemcem včeraj popoldne met nikakor ni šel od rok, zato so imeli azzurri v obrambi lahko delo. Strnili so vrste pod košem in nasprotnikom dovolili, da so dosegli samo 23 točk. Pravo odkritje prvenstva pa je igra Italijanov v napadu. Ta je mnogo bolj tekoča in tudi odstotki v metih so odlični. Riva je na tem EP dokazal, da ni samo izrazit klubski strellec in je zdaj res pravi lider reprezentance. Znova je blestel in končal prvi polčas brez zgrešenega meta (88, v trojkah pa 3:3, kot tudi Iacopini), v drugem pa si je Gamba privoščil, da ga je že v 25. minuti poklical z igrišča, saj so azzurri že vodili z 51:27. Možnost, da se izkažejo, so tako dobili tudi Carera, Iacopini in Dell'Agnello, ki doslej niso imeli vidnejše vloge.

Trener Gamba je bil z nastopom svojih varovancev res zadovoljen: »Dosegli smo prvi cilj, to je uvrstitev med peterico, ki

ima pravico do nastopa na svetovnem prvenstvu, zdaj razmišljamo o kolajni. Kakorkoli, v začetku tega meseca nisem upal, da bi lahko dosegli takšno stopnjo uigranosti.«

Kar se tiče srečanja z Jugoslavijo je Gamba razkril, da stavi njegovo moštvo vsa svoja upanja na čvrstost obrambe in na kontrolirano igro v napadu.

Predsednik FIP Vinci pa je bil zadovoljen, ker je doslej Italija pokazala, da zna igrati tudi proti šibkejšim nasprotnikom, s katerimi običajno ima vedno težave.

Sovjetska zveza - Španija

108:96 (47:55)

SZ: Vetrá 2, Sökk 3, Berežnoj, Marčulonis 21 (9:10), Volkov 26 (2:5), Tohonjenko 4, Kurtinajtis 9 (1:2), Sabonis 27 (4:7), Gadašev, Homičus 12 (2:2), Belostenji 4, Gaborov.

ŠPANIJA: Vecina 3 (1:2), Arcega 6 (2:3), Birjukov 10 (2:2), Laso, Jimenez 9 (3:5), Andreu 2 (2:2), Montero 7, Villa Lobos 15 (1:2), Morales 6 (2:3), Martinez 12 (2:5), Aller, San Epifanio 26 (2:2).

Španci so skoraj vse do sredine drugega polčasa vodili, Sovjeti pa so jih zlahka prehiteli šele tedaj, ko so na igrišču stopile rezerve, ki so bile očitno bolj motivirane od standardnih igralcev. Od standardnih igralcev se je v drugem delu razigral pravzaprav le Volkov (26 točk), Sovjeti pa so precej izboljšali skok, ki je bil v prvem delu res slab. Najboljši strel tekme je bil vsekakor Sabonis s 27 točkami. Med Španci je zadovoljil predvsem veteran San Epifanio (26 točk).

Spored EP

Danes: prost dan.

Jutri: 14.00 polfinale 5-8. mesto: Nizozemska - Francija; 16.00 polfinale 5-8. mesto: Španija - Bolgarija; 19.00 polfinale 1-4. mesto: Jugoslavija - Italija; 21.00 polfinale 1-4. mesto: SZ - Grčija.

V nedeljo: 14.00 finale za 7. mesto; 16.00 finale za 5. mesto; 19.00 finale za 3. mesto; 21.00 finale za 1. mesto.

LESTVICA

Sov. zveza	3	3	0	304:236	6
Italija	3	2	1	270:229	4
Španija	3	1	2	250:281	2
Nizozemska	3	0	3	198:276	0

SKUPINA B

Jugoslavija - Francija 106:89 (41:48)

JUGOSLAVIJA: Petrović 30 (7:7), Radulović 9, Čutura 6, Kukoč, Paspalj 22 (7:7), Zdovc 8 (0:1), Radović 6 (1:2), Vran-ković, Divac 8, Danilović 6, Radja 9 (3:5), Primorac 2.

FRANCIJA: Bilba, Beugnot 6 (4:5), Dacoury 28 (6:7), Lauvergne, Ostrowski 26 (12:14), Occansey 4 (2:2), Dubuissou 15 (2:2), Cham, Jackson, Butter 8 (4:4), Vestris.

Po prvem polčasu so se v grškem taboru že razburjali! Francija je vodila proti Jugoslaviji in če bi zmagala, bi Grčijo izločila iz boja za kolajne. Trener modrih Ivković je šele v drugem polčasu, pod silo razmer, poslal na igrišče Dražena Petrovića, ki je v tem delu srečanje dosegel kar 30 točk. Modri so očitno podcenjevali nasprotnika, zaskrbljujoče pa je predvsem to, da je Jugoslavija zdaj vse preveč odvisna od Petrovića. Še dobro, da mu res gre vse od rok. Francozi so po svoji strani proti modrim igrali zelo dobro.

Grčija - Bolgarija

103:73 (58:35)

GRČIJA: Galis 43, Patavoukas 1, Yannakis 29, Kambouris, Stergakos 8, Filip-pou 2, Andritas 2, Fassoulas 10, Christotolu 8.

BOLGARIJA: Kolev, Glučkov 11, Slavov, Cenov 15, Vezenkov 2, Mladenov 29, Jonov 4, Antov 9.

SODNIKA: Sanchis (Šp.) in Fiorito (It.); METI: Grčija 38:72; Bolgarija 27:72. PM: Grčija 18:21, Bolgarija 13:16. ON: Grčija 18, Bolgarija 21.

LESTVICA

Jugoslavija	3	3	0	307:235	6
Grčija	3	2	1	251:260	4
Francija	3	1	2	272:264	2
Bolgarija	3	0	3	229:310	0

Azzurri brusijo nože

Po dobri igri v prvem delu so se apetiti Italije povečali. Azzurri se dobro zavedajo, da jih v polfinalu z Jugoslavijo čaka težka naloga, toda že po tradiciji se proti modrim vnaprej ne predajajo. Računajo pa, da brez boljšega doprinosu Magnifica (na sliki v dvoboju z Nizozemcem Damom), ki doslej ni navdušil, ne bo mogoče ugnati Divca in ostalih (Telefoto AP)

Dražen Petrović v Rimu?

Italijanska košarkarska borza se je preselila v Zagreb. Še posebej aktivni so funkcionarji rimskega kluba Messaggero, ki sanjajo o pogodbi z Jabbarjem in razmišljajo tudi o Draženu Petroviću. Pravijo, da se ta v Madridu prereka z bratom Fernandom in Antoniom Martinom. Pripravljen naj bi bil prekiniti pogodbo z Realom. Če ne bi našel mesta v NBA, bi rad igral v Italiji, še zlasti v Rimu.

O Jugoslovanih se že tako mnogo govori. Divac naj bi bil na bližnjih selekcijah (draft) ameriških NBA moštev izbran med prvimi, Vranković, ki ima dogovor z Boston Celticsom ali Real Madridom, pa bi se lahko opredelil za solunski Aris, ki mu baje ponuja 700 tisoč dolarjev. Sovjet Marčulionis bi lahko zaigral za moštvo Atlanta Hawks, čeprav ima nad njim opcijo ekipe Golden State.

Motociklistična VN Nizozemske Schwantz v ospredju

ASSEN (Nizozemska) — Američan Kevin Schwantz (suzuki), zmagovalec dirke v politrskem razredu za svetovno motociklistično prvenstvo na Grobniku, je bil najhitrejši tudi na včerajšnjih prvih uradnih poskusnih vožnjah pred jutrišnjo preizkušnjo za VN Nizozemske. Schwantz je bil za več kot sekundo boljši od rojaka Raineya (yamaha), vodilnega na skupni lestvici. Italijan Chili je včeraj dosegel četrty najboljši čas.

V razredu do 250 ccm je bil najhitrejši Francoz Ruggia (yamaha). Bil je tudi edini, ki se je spustil pod 1'16". Sledijo mu štiri vozila honda z Rothom, Cornujem in svetovnim prvakom Ponsom. Najboljši med Italijani je bil Reggiani, ki je dosegel 7. čas.

V razredu do 125 ccm je bil najhitrejši Španec Criville (cobas), vendar je glavni favorit za zmago domačin Spaan, ki je bil včeraj drugi. Zadovoljiv je 6. oz. 7. čas Italijanov Časanove in Gresinija (aprilja).

Vrstni red 1. uradnih poskusnih voženj:

80 CCM: 1. Dorflinger (Švi.) krauser 2'34"77; 2. Torrontegui (Šp.) krauser 2'34"81; 3. Oetti (ZRN) krauser 2'35"79; 4. Seel (ZRN) seel 2'36"68; 5. Herreros (Šp.) derbi 2'36"76.

125 CCM: 1. Criville (Šp.) cobas 2'26"01; 2. Spaan (Niz.) honda 2'26"59; 3. Gianola (It.) honda 2'26"60; 4. Prein (Niz.) honda 2'27"07; 5. Martinez (Šp.) Šp.) derbi 2'27"62; 6. Casanova (It.) aprilja 2'28"12.

250 CCM: 1. Ruggia (Fr.) yamaha 2'15"76; 2. Roth (ZRN) honda 2'16"18; 3. Cornu (Švi.) honda 2'26"18; 4. Pons (Šp.) honda 2'16"34; 5. Cardus (Šp.) honda 2'16"41.

500 CCM: 1. Schwantz (ZDA) suzuki 2'09"85; 2. Rainey (ZDA) yamaha 2'10"88; 3. Lawson (ZDA) honda 2'11"33; 4. Chili (It.) honda 2'11"69; 5. C. Sarron (Fr.) yamaha 2'11"83; 6. Magee (Avs.) yamaha 2'12".

"Po Koroški" zmaga Čeha Tomana

BELJAK — Čeh Toman je osvojil včerajšnjo četrto etapo kolesarske dirke "Po Koroški", ki je kolesarje popeljala od Beljaka do Seebodna. Etapa, ki je bila dolga 120 km, je imela dva zahtevnejša vzpona, Toman pa je na ciljni ravnini prehitel Avstrijsca Hauerja in Jugoslovana Papeža. Na skupni lestvici se vedno vodi Čeh Kreuziger z 8' pred Papežem ter 1'58" pred Švicarjem Wehrljem.

Prijateljsko srečanje Milan - Brazilija Veliko razočaranje

MILAN - BRAZILIJA 0:0

MILAN: Galli (Pinato), Tassotti (Bianchi), Mussi, Colombo (Viviani), Costacurta, Baresi (Corti), Mannari (Mar-ta), Rijkaard, Van Basten (Capellini), Ancelotti (Stroppa), Evani (Lantignotti).

BRAZILIJA: Taffarel, Mazinho, André Cruz, Ricardo, Branco, Bernardo, Cristovao, Geovani, Charles (Gerson), Silas, Edu (Careca).

MONZA — Sinočnja prijateljska tekma med evropskim prvakom Milanom in trikratnim svetovnim prvakom Brazilijo, ki na tej evropski turneji le zbira hude poraze, je še precej razočarala redke gledalce (le šest tisoč). Oboji so bili precej utrujeni, poleg tega pa so igrali zelo umirjeno in pač... prijateljsko. "Beli" izid je torej logična posledica ne-igranja obeh ekip.

V nedeljo odločena maskota za SP Italija '90

RIM — Več milijonov Italijanov te dni s športno napovedjo Totocalcio odloča ime maskote, ki bo prihodnje leto spremljala svetovno nogometno prvenstvo. V veliki finale sta se uvrsti-

la "Ciao" in "Amico". Eden od teh dveh bo torej uradni naziv maskote SP Italija '90. Po trditvi predsednika CONI Arriga Gattaia je ta najbolj popularni športni referendum v Italiji v vsej povojni dobi vsekakor spodbudna zamisel, saj je v teh enajstih tednih izbiralo kar trideset milijonov ljudi.

Maradona v nedeljo ne bo igral

NEAPLEJ — Neapeljski nogometni as Diego Maradona ne bo igral prvenstvene tekme proti Comu, saj je še vedno lažjo poškodovan, prav gotovo pa bo stopil na igrišču v sredo na povratni tekmi za finale italijanskega pokala proti Sampdoriji. Trener Bianchi se boji, da bi se poškodba Maradone spet poslabšala, zato ga bo iz prednosti raje pustil doma.

Botafogo brazilski prvak

RIO DE JANEIRO — Nogometaši Botafoga so včeraj osvojili naslov brazilskega prvaka. Botafogo je namreč v drugi finalni tekmi za naslov premagal Flamengo z 1:0. Odločilni gol je dal Mauricio v 57. minuti. Prva finalna tekma se je končala pri izidu 0:0.

Tri države na vrhu Everesta Navdušujoča pobuda

SEATTLE — Včeraj je dospela v Seattle v ZDA skupina kitajskih alpinistov, ki se bo prihodnje leto podala na najvišjo goro na svetu, 8848 m visoki Everest. Novica ne bi bila posebno presenetljiva, če bi ne Kitajci imeli zelo ambiciozne načrte, prej politične kot alpinistične: "streho sveta" name-ravajo namreč preplezati skupno s sovjetskimi ter ameriški alpinisti v okviru praznovanj »Dneva zemlje 1990«. To je seveda prvič, da se na Everest skupno podajo alpinisti treh največjih svetovnih držav, saj slednji niso na alpinističnem uradnem nivoju nikoli sodelovali.

Nekaj podobnega, vendar pa tudi zelo različnega, se je zgodilo lani, ko so Everest osvojili z obeh strani naenkrat in istočasno, vso akcijo pa je po televizijskih ekranih videlo v neposrednem prenosu več milijonov oseb. Iz severa s tibetanske strani so najvišjo goro sveta seveda osvojili domačini Kitajci, z južne nepalske pa so se na vrh podali (in ga osvojili) Japonci, Nepalci in člani drugih alpinističnih ves-lešil.

Kitajci se bodo skupno z ameriški in sovjetskimi alpinisti aklimatizirali na 4392 m visoki gori Rainier pri Seattu.

Kolesarska dirka po Italiji

Bonanomijevi končna zmaga

AGRIGENTO — Prav na zadnji etapi si je Roberta Bonanomi priborila končno zmago na kolesarski dirki po Italiji. Brunamontijeva je bila včeraj druga, za Nymanovo (Finska), medtem ko je vodilna na skupni lestvici Rossnerjeva (ZRN) zaostala za nekaj minut.

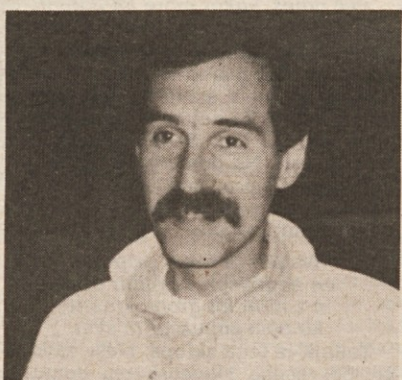
KONČNI VRSTNI RED: 1. Bonanomi (It.) 16:48"18"; 2. Koljaševa (SZ) po 18"; 3. Nyman (Fin.) 2'27"; 4. Rossner (NDR) 2'50"; 5. Chiappa (It.) 3'19"; 6. Bandini (It.) 3'24".

Breu ubranil vodstvo

BRUGG (Švica) — Na 10. etapi kolesarske dirke po Švici (Zermatt - Brugg, 277,5 km) je zmagal Belgijec Bruynell, na skupni lestvici pa še naprej vodi domačin Breu, kateremu sledi 6 rojakov. Jugoslovan Čerin je 12. po 17:57. Lanski zmagovalec dirke po Franciji, Španec Delgado, je iz protesta proti organizatorju Voegeliju odstopil.

danes igra za vas - danes igra za vas

Walter Corbatti

Walter Corbatti (letnik 1954) je bil v 60. letih zelo perspektiven košarkar. S tem športom je začel leta 1968, saj je bil član prve Borove mladinske postave. Le dve leti kasneje je bil sklican v deželno kadetsko selekcijo, skupno pa je pri Boru odigral pet sezon. Igral je tudi v prvi ekipi v D ligi. Leta 1972 je zapustil agonistični šport zaradi poškodbe, vendar pa se košarki (kot tudi odbojki) še posveča rekreacijsko, pri KK Bor pa je odbornik. Filibert Benedetič je zadel šest rezultatov.

totocalcio

Ascoli - Lazio	1	X
Bologna - Milan (1.p.)	1	X 2
Bologna - Milan	X	2
Como - Napoli (1.p.)	2	
Como - Napoli	X	2
Inter - Fiorentina	1	
Juventus - Verona	1	
Lecce - Torino (1.p.)	X	
Lecce - Torino	X	2
Pisa - Pescara	1	X 2
Roma - Atalanta	1	
Sampdoria - Cesena (1.)	1	
Sampdoria - Cesena	1	

konjske dirke - konjske dirke

Gralumot (X) v Rimu nastopa v zanj lahko kategoriji in bi torej moral praviloma zmagati. Od skupine 1 naj omenimo nestalnega, a kakovostnega konja Flic Stori. Ne gre zanemariti Belbaia Fo (2), ki štarta iz ugodnega položaja.

V Bologni je naš favorit Guelfo OM (1), ki je zmogel voditi dirko od začetka do konca. Nevaren tekmelec zanj bo Frizzotto (X). Preseneti lahko Edar Mo (2).

V Tarantu je možna baza s favoritom Elix Nad (X). Garrincha (1) se bo potoval za zmago, če ne bo grešil na začetku. Greco OM (2) je v formi.

V Torinu bi lahko Erding Del Pri (X) ponovil uspeh z nedavne dirke s podobno konkurenco. Omenimo naj regularnega Dillona (1). Vse bi lahko ugnal Frenella (2).

Gallipolis (X) je favorit dirke v Trstu, le napaka ga lahko izda. Nevaren je konj Gimarra (1), pozornost si zasluži tudi finišer Dov FC (2).

V Montegiorgiu bo izenačeno. Lahko poskusimi staviti na konja Fencimut (2), ki na štartu zavzema ugoden

položaj. Ghilan Erre (X) se lahko z druge vrste prebije v ospredje. Goya AF (1) je na zadnjih dirkah vedno dosegel visoko uvrstitev.

Dirka Tris

V Livornu bo drevi štartalo 16 konj. Naši favoriti: št. 6 Lean Bidder, št. 5 Kiev, št. 9 Hard Won. Za sistemiste: št. 11 Opernstar, št. 4 Lord Maurizio, št. 2 Hidden Danger.

totip

1. — prvi	X
drugi	1 2
2. — prvi	1
drugi	X 2
3. — prvi	X
drugi	1 2
4. — prvi	X 1
drugi	2
5. — prvi	X
drugi	1 2
6. — prvi	2
drugi	1 X

Deželni odbojarski pokal

AgoREST izločen

CORDERONS - AGOREST 3:0
(15:4, 15:11, 15:6)

AGOREST: Zavadlav, Vižintin, Luisutti, Černic, Primožič, Marassi, Rupil, Scozziero.

Odbojkarice Agoresta so v povratni polfinalni tekmi ženskega pokala Furlanije-Juljske krajine za deželne lige še v okrnjeni postavi prepustile gladko zmago močnim nasprotnicam (zmagovalkam letošnje C-2 lige), ki so od vsega začetka zagospodarile na igrišču.

Zaradi odsotnosti dveh ključnih igralk je AgoREST popolnoma popustil in mu tako ni uspelo ubraniti prednosti iz prve tekme v Sovodnjah, ko je presenetljivo zmagal s 3:1.

AgoREST je tako izločen iz finala, kajti v primeru da vsaka ekipa zmagala po enkrat, pride v poštev razlika v nizih. Vsekakor si goriške odbojkarice zaslužijo pohvalo, ker so se v številni konkurenci prebile vse do polfinala.

Drugi polfinale med tržiškim Villacherjem in videmskim Kennedyjem bo jutri.

Na tekmovanju za optimiste v Sesljanu Nevio Sabadin odličen

Sirenina jadralka Arianna Bogatec je v sredo odpotovala v Palmo di Mallorca, kjer se udeležuje ženskega svetovnega prvenstva v razredu evropa kategorije IYRU (nekakšna mladinska konkurenca).

V soboto in nedeljo pa je bilo jadrnalno tekmovanje za optimiste za "Trofejo Alex Moccia", ki ga je priredilo jadrnalno društvo Pietas Julia iz Sesljanu. Tekmovanje je bilo vsekakor kvalitetno, saj je spadalo v okvir preizkušenj za Pokal prijateljskega, katerega se redno udeležujejo italijanski in jugoslovanski jadranci. Predvidene so bile 4 regate, vendar je ena nedeljska preizkušnja odpadla zaradi popolnega brezvetrja. Nastopilo je 84 jadrancev optimistov iz Italije in Jugoslavije, med katerimi tudi tekmovalci TPK Sirene in JK Čupe. Prvo mesto je osvojil član Jadra iz Kopra Peter Podunovac pred klubskim tovarišem Jurico Tunjem in članom Burje iz Izole Vasiljem Zbogarjem.

Odlično osmo mesto pa je dosegel 12-letni jadrlec Sirene Nevio Sabadin, kar je vsekakor velik uspeh, saj je bila konkurenca, kot rečeno, zelo solidna. Na prvi regati je bil 16., na naslednji 11., v nedeljo po 8., kar je bila tudi njegova končna uvrstitev. Poleg tega je bil Sabadin tretji od italijanskih državljanov (za Bussainom in Bivijem). Na 27. mestu je pristal Ivan Zidarič (Čupa), 36. Andrej Petaros (Čupa), 44. Andrej Močilnik (Sirena) in 46. Iztok Colja (Čupa).

Arianna Bogatec, ki se v Palmi di Mallorca udeležuje SP v razredu evropa kategorije IYRU

din tretji od italijanskih državljanov (za Bussainom in Bivijem). Na 27. mestu je pristal Ivan Zidarič (Čupa), 36. Andrej Petaros (Čupa), 44. Andrej Močilnik (Sirena) in 46. Iztok Colja (Čupa).

iz sveta naše telesne kulture

Važnost prijateljskih mednarodnih srečanj

V nedeljo bo v Hrastniku in v Trbovljah vsakoletno mednarodno športno srečanje slovenskih manjšin iz Porabja na Madžarskem, iz Koroške ter iz naše dežele. Gostitelji, a istočasno tudi športni nasprotniki, bodo vrstniki iz občine Trbovlje. Organizator, Zveza telesnokulturnih organizacij Slovenije, pripravlja srečanja v tistih športnih panogah, ki jih gojijo vsi prisotni. Izbor tekmovalcev se tako oži in ostane le nogomet, namizni tenis za moške in ženske ter šah. Pri nogometu že dolgo vrsto let velja pravilo, da nastopajo le mladinske vrste, a letos je bilo prvič sklenjeno, da morajo nastopati le mladi šahisti. Pri namiznem tenisu žal ni prišlo še do spremembe, a ZSSDI pošilja na tekmovanje le mlade sile. Za Slovence iz Porabja je na sporedu še tekma v rokometu z domačini; ta izjema je vzpodbuda za peščico Slovencev, ki še obstaja na Madžarskem, da v svoji okolici razvija telesno-kulturno udeleževanje.

Športno srečanje je v tem okolju le prelveza, a vendar je važno, da se srečajo mladi pripadniki istega naroda, ki strnjeno živijo v štirih sosednjih državah. Taka srečanja so mnogokrat presenetljiva. Pride tudi do problematike pogovornega jezika, saj okolje, v katerem živijo, včasih tudi zelo močno vpliva na besedni zaklad, na strokovno izrazoslovje in podobno. Že samo preučevanje, katere šole imajo na razpolago manjšine, je zanimivo. O problematiki šolstva na Koroškem smo mnogo slišali in čitali, z novo deželno vlado se tamkajšnjim Slovincem obetajo še težji časi. Slovenska manjšina na Madžarskem je pičila, upali bi si trditi skoraj pod eksistenčnim minimumom. Do nedavnega tudi skoro ni bilo slovenskih šol. Nekateri mladi so sedaj na študiju v Ljubljani: to naj bi bil zarodek skupine izobražencev, ki bi lahko poživila delovanje Slovencev v železni županiji. Na tem področju je najbolj pereč gospodarski problem, saj tu so zaostali kraji, iz katerih se ljudje iz eksistenčnih razlogov intenzivno selijo.

Če primerjamo ta dejstva s stanjem v Italiji, lahko trdimo, da živimo v boljših pogojih, kljub temu da nam skušajo vlade iz leta v leto okrniti obstoječe pravice. Ta trend se opaža že vrsto let, tako da postaja rešitev našega problema, v mislih imamo globalno rešitev, iz dneva v dan bolj oddaljena ali dvomljiva.

In vendar tudi pri nas peša govorjena slovenska beseda. To lahko ugotovimo tudi pri dobrih dijakih, ki so ma-

turali in se zaposlili. Njihovo slovensko sporazumevanje peša iz dneva v dan: slovenski strokovni izrazi, s katerimi so morali občeati v šoli, gredo takoj v "koš stare šare" in se uveljavlja neka spakodrana govorica, ki je prava žalitev jezika. Tako izrazoslovje slišimo večkrat tudi na športnih igriščih, v telovadnicah, kjer vadi naša doraščajoča mladina. Tako stanje je nedopustno in taki razvadi se moramo z vsemi silami upreti. Vendar skoraj vsi vadiitelji dobro obvladajo slovensščino. Pravim skoraj vsi, a stremeti moramo za tem, da bodo vsaj z najmlajšimi delali in vadiili strokovno in jezikovno sposobni trenerji. A ti se ne smejo prilagajati govornici tekmovalcev, ampak morajo vplivati na tekmovalce, da bodo čisti strokovni izrazi postali del njihove vsakdanje govorice. Včasih ima človek občutek, da se mladina mnogokrat sramuje uporabljati pravilne izraze, tudi če jih zna. Zakaj tak mačehovski odnos do svojega jezika? Zavedati se moramo, da nihče nas ne bo spoštoval, če ne bomo predvsem sami sebe spoštovali! S takim izrazoslovjem se iz dneva v dan bolj udujajemo od naših korenin, tudi če nam to ni potrebno ali nujno. Omenil sem, da obstajajo slovenska podjetja, da imamo naša športna društva, da živimo na strnjem slovenskem področju, a vendar sami sebe potapljam. Razumem prav dobro, da starejše osebe, ki niso imele priložnosti obiskovati šol v materinščini - saj so te bile prepovedane - uporabljajo domače izraze. Ne morem razumeti, zakaj mladina snuje nove izmalčene izraze, ko je imela vse predpogoje za dvig svoje kulturne ravni.

Taka razmišljanja se povsem naravno porajajo, ko se srečamo Slovenci živeči tik ob meji, a se najdemo v težavah: ne razumemo se. To je po eni strani tragedija malega naroda, ki živi v osrčju Evrope, obkrožen od prebivalcev nemškega in latinskega porekla ter Madžarov. Omahljivci bi rekli: je čisto naravno, da bomo počasi izginili. Če bomo tako mislili, so vsi naporji nepotrebni. Če se želimo ohraniti, se moramo upreti malodušju in moramo vplivati tudi na ostale dele slovenske manjšine, da se upre toku dogodkov. To je po mojem najresnejši poduk, ki nam ga posredujejo taka srečanja.

Strinjam se z geslom: naj zmagaja najboljši, a v tem primeru mora to biti slovenski jezik!

ODO KALAN

Na jadralni regati za trofejo T. Fabris JK Čupa na zavidljivem 2. mestu

Na regati za trofejo Toni Fabris, ki je bila konec tedna v Jesolu in na kateri so se pomerili v razredih 420, 470, laser in europa, je nastopilo osem klubov, med katerimi tudi JK Čupa, ki je zasedla zavidljivo drugo mesto na skupni lestvici. Dobro organizirano regato je spremljal primeren veter, tako da so lahko brez težav izpeljali vse tri predvidene preizkušnje.

Naš klub je tokrat zastopalo pet jadrancev. V prvi preizkušnji se je izkazal Marko Kojanec, ki je vodil do polovice regate, nakar je zaradi manjših na-

pak zdrknil na 3. mesto. Aleks Domenis in Mitja Bužan pa sta imela precej težav z močnim vetrom. V razredu 420 sta prvič nastopila skupaj Dani Toscano in Marko Tomšič, iz regate v regato sta napredovala in zasedla končno tretje mesto. V drugi preizkušnji ni bilo velikih sprememb, tako da so naši jadranci obdržali pozicije na začetni lestvici. V nedeljo se je ob šibkem vetru izkazal Mitja Bužan, ki je prijel na cilj drugi. Svoj položaj na lestvici je izboljšal tudi Aleks Domenis, ki je bil sedmi.

KONČNA LESTVICA:
LASER: 1. Tarabocchi (Adriaco), 2. Rubino (Adriaco), 3. Kojanec (Čupa), 7. Domenis (Čupa)

EUROPA: 1. Boschin (SVBG), 2. Bužan (Čupa), 3. Cresti (Adriaco)

420: 3. Tomšič-Toscano (Čupa).

DRUŠTVENA LESTVICA: 1. Adriaco, 2. Čupa, 3. SVBG.

Poleg omenjene regate se je Čupa udeležila tudi trofeje Alex Moccia. Na tekmovanju, ki ga je priredila SNPJ iz Sesljanu, je nastopilo 80 otrok. Vsak na svojem optimistu so prepluli marsikatero miljo, saj so izpeljali so kar štiri preizkušnje. Za Čupo so regatirali Andrej Petaros, Ivan Zidarič in Iztok Colja. Vsi trije bi lahko dosegli izredno

dobre rezultate, saj so vsakokrat dobro štartali in obdržali pozicijo do prve polovice regate. V drugi polovici pa so popustili in zasedli precej skromna mesta. Najboljši med njimi je bil Ivan Zidarič, ki je pristal na 28. mestu.

Kljub skromnim končnim rezultatom pa smo lahko zadovoljni: naši jadranci so pokazali velik napredek, potrebna je le večja vzdržljivost. (D. P.)

Na tekmovanju v Arco Trentino Tudi lokostrelci Našega prapora Sirion

V Arcu Trentinu bo od danes do nedelje lokostrelsko tekmovanje za pokal europa za mladince in under 16. Kot predstavniki Furlanije-Juljske krajine bodo nastopili tudi člani društva Naš prapor Sirion, Krmin in Videm. Naš prapor Sirion bodo predstavljali Sonja Macuz, Zdenka Ferlat in Franco Baradel. Jutri bo na vrsti tekmovanje FITA med posamezniki, v nedeljo pa bo Gran FITA Round med ekipami. Člani društva Naš prapor Sirion so se vabilu odzvali s ponosom, saj je to dokaz, da je bil njihov trud dobro poplačan. (S. M.)

Teniški memorial R. Faganel Jutri finalni srečanja

Teniški memorial R. Faganel je bliža h koncu. Jutri bodo odigrali še finalni srečanja, in sicer ob 19.00 oz. 20.00 uri na igrišču v Domu Andreja Budala v Štandrižu.

Pričakovati je, da se bo tudi tokrat ob robu igrišča zbralo lepo število gledalcev, ki stalno sledijo tekmovanju. Ob koncu bo še družabnost, na katero so seveda vabljeni vsi nastopajoči.

IZIDI 2. KOLA: Mučič - E. Makuc 9:0; Lukeš - Gaiotto 9:1; Černic - Andaloro 9:7; Tomasi - Rešič 9:2; Coccani - Lutman 9:6; Chizzolini - Zanon 9:1; Zampar - Corva 9:1; Nanut - Mosetti 9:2; Tomažič - Plesničar 9:0; B. Makuc - Peteani 9:4; R. Makuc - Krpan 9:3; Ferfolja - Sirk 9:2; Čej - Vižintin 9:2; Komel - M. Makuc 9:3; Vogrič - Ožbat 9:5; Čotič - Tabaj 9:0.

IZIDI 3. KOLA: Mučič - Lukeš 9:3; Černic - Tomasi 9:4; Chizzolini - Coccani 9:5; Nanut - Zampar 9:7; Tomažič - B. Makuc

9:6; Ferfolja - R. Makuc 9:7; Čej - Komel 9:6; Čotič - Vogrič 9:2.

ZENSKO POLFINALE: Dreossi - Petrin 9:2; Koren - Mikluš 9:2. (mal)

Jutri rekreativni turnir ob 30-letnici SZ Bor

Jutri bo še en odbojarski rekreativni turnir, s katerim bodo počastili 30-letnico SZ Bor. Tokrat je organizator turnirja moška odbojarska skupina Pribor, ki je povabila na tekmovanje še tri šesterke.

Tako bosta ob 16. uri polfinalni tekmi Pribor - Kont-ec Kamnik in Baldi Giovanni Trst - Stol Kamnik. Ob 17.30 bo na vrsti finalna tekma za 3. mesto, ob 18.30 pa finale za prvo mesto.

Vse tekme bodo v prostorih Borovega športnega centra. (boj)

Pokrajinsko balinarsko prvenstvo v C kategoriji Poletovi predstavniki res presenetili

Poletovi balinarji so bili v sredo v Miljah pred najpomembnejšo nalogo v letošnji sezoni. V pokrajinskem prvenstvu C kategorije so se namreč srečali z ekipo, s katero so z enakim številom točk delili drugo mesto na lestvici. Za uvrstitev v jesenski zaključni del priredila v poštev le prvi dve uvrščenosti postavi iz vsake skupine in ker je prvo mesto v skupini, v kateri nastopa Polet, že oddano, je bila to za Opence poslednja priložnost. Carli in tovariši so prišli v goste s trdnim namenom, da iztržijo vsaj remi, saj so v prvem delu že premagali Miljčane in bi zato v primeru enakega števila točk na končni lestvici mesto v polfinalu pripadlo prav njim.

Začetek srečanja četverk in dvojic pa res ni kazal dobro. Medtem ko se četverka v začetnih potezah ni najbo-

lje izkazala in je dopustila nasprotniku, da je povedel s 5:1, pa je bila po 70 minutah igre usoda dvojice praktično že zapečatenata. Čeprav sta poletovca zelo dobro igrala, sta le morala priznati premoč domačinov, ki so že visoko vodili z ogromno prednostjo desetih točk (12:2), saj so bili nezadržni v bližnjem ob robu igrišča. Ko je vse izgledalo, da bo Polet doživel pravo katastrofo, saj je bila poleg visoke prednosti na strani domačinov tudi časovna omejitev, je prišlo do pravega čudeža, do kakršnih zelo težko prihaja na balinarskih stezah. Protagonista izrednega podviga, Simoneta in Sukepe, sta v naslednjih treh lučajih poleg vseh prisotnih presenetila tudi same sebe, saj sta uspela iztržiti rekordnih 11 točk (3, 4, 4), s katerimi sta matičnemu društvu

priporila zlata vredni točki, ki bosta po vsej verjetnosti odločilni za vstop v play-off. Istočasno pa je četverka domačinom pustila le še točko in v velikem slogu osvojila drugi par točk. Poletovo zmago slavje je dopolnil Alekšij Gulič, ki je v tehničnem zbijanju bil v šestih nastopih že četrtič uspešen, za las pa je zgrešil cilj v zbijanju in obveznem bližanju.

Ob tem lahko poudarimo spodbudno ugotovitev, da se je Polet izkazal kot izredno homogeno moštvo, in to v najpomembnejšem nastopu sezone, posebno pa, da je znal reagirati tudi v najbolj kritičnih trenutkih. Izid:

BORGO LAURO - POLET 2:6
Dvojice 12:13, četverke 6:13, tehnično zbijanje 9:16, zbijanje in obvezno bližanje 19:16 (Z. S.)

Na atletskem tekmovanju na Kolonji Člani AD Bor Infordata so se izkazali

Na sredinem mitingu za skoke in mete na Kolonji so se člani AD Bor Infordata zelo izkazali. Predvsem velja to za Claudio Coslovich, ki je z odličnim rezultatom 43,44 m v metu kopja postavila nov osebni rekord in izboljšala prastari pokrajinski rekord v tej disciplini, ki je veljal, reci in piši, še od leta 1941. Ob rezultatu 41,60, ki ga je dosegla prejšnji teden na mednarodnem mitingu v Celju, pomeni njen novi rekord zanesljiv znak, da se vztrajno vzpenja v formi, ki ji bo še kako potrebna ob nastopu na deželnem prvenstvu sredi julija in sveda konec meseca na državnem prvenstvu. Težko je reči, kaj lahko od Claudie z rezultatom okoli 45 m na državnem prvenstvu že v prvem letu juniorskega staza pričakujemo, vendar že letošnji dosežki rezultati pričajo, da gre za izjemno nadarjeno atletinjo.

Na istem tekmovanju sta Igor Sedmak v troskoku in Borut Race v kopju postavila rezultata 14,35 oz. 48,32 m. Race je tako ponovno izboljšal osebni rekord (v dveh dneh 2 osebna rekorda). Sedmakov rezultat pa priča, da je ta naš atlet po izrednih tehničnih rezultatih v pripravljalnem obdobju, v tem trenutku v motorični stagnaciji (na tekmovanju v Celju je pristal pri 14,40 m), ki naj bi bila osnova za nenaden kvaliteten skok v formi. Časa za izpolnitev norme za nastop na državnem prvenstvu (14,60 m) res ni veliko, vendar bi se morala pričakovanja izpolniti že na naslednjih nekaj tekmovanjih. Istega dne in na istem mestu so uspešno nastopali tudi nekateri najmlajši člani društva. Le-ti nastopajo tri srede zaporedoma na nekakšnem supermnogoboju, ki se točkuye po opravljenih vseh disciplinah in bomo zato o njihovih rezultatih in uvrstitvah poročali po zadnjem delu tekmovanja. (I. P.)

Claudia Coslovich

obvestila

SPDT
vabi svoje člane, da se čimprej vpišejo na enotedenski tabor v Dolomitih Brente, ki bo od 26. avgusta do 2. septembra. Vpisovanje je le do 30. junija v uradih ZSSDI (tel. 767304), informacije pa dobite tudi pri vodji pohoda Angelu Kermecu (tel. 44016).

ŠD SOVODNJE
sklicuje 29. t. m. ob 20.00 v prvem ter ob 20.30 v drugem sklicanju redni občni zbor. Skupščina sovođenjskih športnih delavcev bo v Kulturnem domu v Sovodnjah.

ŠZ GAJA
obvešča, da sprejema vpisovanja za teniški turnir še danes, 23. t. m.; za nočni tek Gaje pa do 1. 7. ter eno uro pred startom na športnem objektu na Padričah (tel. 226115) od 18. do 20. ure. Vabljeni!

ŠZ SLOGA
vabi člane na redni občni zbor, ki bo danes, 23. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah s sledečim dnevnim redom: otvoritev in določitev predsedstva, poročila, razprava, volitve in razno.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD BREG
priredi košarkarski turnir 3:3, ki bo od 26. do 30. t. m. v dolinskem športnem centru. Za vse informacije telefonirati od 12.00 do 14.00 na št. 228309 ali od 19.00 do 20.00 na št. 228394.

ŠD VESNA
sklicuje 30. t. m. ob 20.30 v prvem in v 21.00 v drugem sklicanju redni občni zbor, ki bo v dvorani Ljudskega doma v Križu. Dnevni red: izvolitev predsednika občnega zbora, poročila predsednika, tajnika, blagajnika in nadzornega odbora, razno ter volitve novega odbora. Vabljeni člani in simpatizerji.

JK ČUPA
obvešča vse svoje člane, da je telefonska številka na društvenem sedežu naslednja: 299858.

ZSSDI
obvešča, da se morajo igralci, prijavljeni na moški košarkarski turnir 89, ki bo od 26. 6. do 1. 7. (prva izmena) v Tolminu, zglasiti v Domu učencev Svetozar Markovič v Tolminu do 15. ure prvega dne tabora. Igralci morajo s seboj prnesti košarkarsko opremo in kvalitetno košarkarsko žogo.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ številka 3.500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojeanci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poslani tekoči račun na Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

23. junija 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov PIEG

Na vidiku posebna agencija ES za varstvo okolja

Evropska komisija je nemudoma reagirala na uveljavitev zelenih list na volitvah

BRUSELJ — Komisija v evropski skupnosti je sklenila nemudoma reagirati na nedavni uspeh ekoloških gibanj na evropskih volitvah. S hitrostjo, ki je v Bruslju malone ne pomnijo, je namreč komisar za okolje, italijanski socialist Ripa Di Meana le dva dni po razglasitvi volilnih izidov napovedal, da bo komisija v kratkem ustanovila posebno agencijo ES za varstvo okolja, ki bo imela omejene pristojnosti, a tudi velike ambicije. Poleg članic dvanajsterice, bodo lahko v agenciji sodelovale tudi nečlanice, med katerimi se nekatere že zanimajo za vključitev.

Zadeva je zanimiva ne le kot poskus, da bi v Bruslju v najkrajšem času odgovorili na ekološke skrbi in vse bolj prisotno "zeleno" zavest, spriči katere so v Zahodni Evropi že začele padati ekološko neučinkovite vlade, stranke zelenih, ki sicer niso v nobeni koaliciji, pa so dobile dvakrat več predstavnikov v evropskem parlamentu kot doslej, temveč je nova agencija zanimiva tudi iz drugega zornega

kota, pač kot poskus sodelovanja "pod skupno evropsko streho", o kateri že lep čas govore na evropskem vzhodu in zahodu. Evropska komisija je namreč v zadnjih dneh že dobila znamenja iz nekaterih članic evropske cone za prosto trgovino (EFTA) - predvsem iz Švedske, Norveške, Avstrije in Švice - da bi rade v agenciji sodelovale, a podobno željo že kažejo tudi v vzhodni Evropi.

Delegacije Madžarske, Češkoslovaške, Sovjetske zveze in Poljske v Bruslju so namreč izrazile pripravljenost, da se tudi njihove ustrezne institucije vključijo v skupna prizadevanja za čistejšo prihodnost planeta, kar bi v prvi fazi pomenilo, da bodo vse članice in tudi nečlanice evropske skupnosti v agencijo vključene prek svojih stalnih predstavnikov in z rednim dotokom državnih informacij v bruseljski (ali pa tudi kakšni drugi, kajti sedež agencije še ni določen) center. Tu bi potem skušali informaci-

je podrediti enakim merilom, da bi jih pač potem lahko primerjali.

Zanimivo je - in verjetno značilno - da med državami, ki so se že pred napovedjo, da bodo novo agencijo ustanovili, začele zanimati za članstvo v njej, nikjer ni zaslediti Jugoslavije, čeprav je v kuluarjih komisije te dni slišati komentarje, da bi nova institucija pravzaprav bila nekakšna predhodnica bodočega sodelovanja na širokih evropskih osnovah, neobremenjenih z ideološkimi predsodki. Že zdaj v evropski komisiji zavračajo v zvezi z agencijo vse očitke, da bo ta le trojanski konj za uveljavitev ameriškega načina, po katerem imajo podobna telesa ne le možnost globljega vpogleda v procese in sredstva (tudi tehnološka) posameznih članic na področju varstva okolja, temveč tudi moč sankcioniranja, ki pa v praksi ni nujno razbremenjeno vsega ideološkega balasta.

Papež izraža skrb zaradi onesnaževanja

RIM — Prihodnji mednarodni dan miru, se pravi 1. januar 1990, bo posvečen predvsem ekologiji. Tako pravi sporočilo papeža Janeza Pavla II., ki izhaja iz ugotovitve, da vlada v stvarstvu red, ki ga človek nima pravice skaliti, red, ki ga je treba spoštovati.

Papež v svoji poslanici izraža globoko skrb za čedalje bolj onesnaženo človekovo okolje in poziva vse države in ljudi, naj spoštujejo naravni red, ki vlada tako na naši zemlji kot v vesolju. Voda, zrak in zemlja trpijo za posledicami neracionalnega in nespoštljivega izkoriščanja. Naravo je treba spoštovati, pravi papež, da bi jo ohranili tudi za naslednje generacije. Zato smo vsi odgovorni za ohranitev ravnovesja v naravi. To temo je Janez Pavel II. izbral za premislek ob dnevu miru 1. januarju 1990.

Tragični konec poskusa ugrabitve

ARNHEM — Poskus ugrabitve se je včeraj v Appeldoornu, kakih 70 kilometrov vzhodno od Amsterdama, zaključil s smrtjo talca, 56-letnega polkovnika Van De Kiefta. Tega je ugrabil neki Nemec, ki je prisilil polkovnika, naj sede v svoj avtomobil, nakar sta se skupaj odpeljala po avtocesti, ki iz ArnHEMA pelje v Utrecht.

Tragedija je izbruhnila, ko je ugrabitelj velel talcu, naj se ustavi pri neki bencinski črpalki, od koder je telefoniral policiji in zahteval približno 600 milijonov lir v zameno za polkovnika. Policija je obkrožila avtomobil in za bencinsko črpalko se je vnel spopad med ugrabiteljem in agenti. Ugrabitelj je bil pri tem ranjen, talec pa je žal izgubil življenje. Za sedaj niso še ugotovili, kdo je izstrelil metek, ki je smrtno ranil polkovnika.

Na sliki (AP): policija je obkrožila ugrabitelja, takoj za tem pa je prišlo do usodnega streljanja.

Za ugrabitve v Kalabriji zdaj zadolžen kvestor Pazzi

REGGIO CALABRIA — Kvestor Emilio Pazzi, komandant nove posebne policijske enote za boj proti ugrabiteljem v Kalabriji, je imel včeraj v Reggio Calabrii svoj prvi delovni stik s preiskovalci, ki se ukvarjajo s posameznimi ugrabitvami, sodeloval pa je tudi na zasedanju o organiziranem kriminalu v deželi. Na tem zasedanju sta sodelovala tudi vršilec dolžnosti namestnika šefa policije Mosti in direktor Criminalpola Rossi.

O Emiliu Pazziju gre glas, da je med policisti največji specialist za ugrabitve. Več kot 30 let je bil šef Criminalpola na Sardiniji in kvestor v Oristanu ter Nuoru in v tem obdobju je obravnaval 130 ugrabitve. V 85 odstotkih primerov je odkril krivce za ugrabitve. Leta 1979

je istočasno obravnaval kar 10 ugrabitve s 16 ugrabljenici in v dveh letih so v zvezi s temi preiskavami zaprli 150 kriminalcev, ki so jih v policijskih krogih označili kot »ugrabitelje s polnim delovnim urnikom«. Njegov najtesnejši sodelavec v teh letih je bil policijski podčastnik Salvatore Pilia, imenovan Indijanec, ki pa je bil lani ubit.

Medtem pa je v zvezi s primerom Casella 35 županov naselil na področju Locrija v sredo napovedalo svoj odstop, da bi na ta način opozorili javno mnenje in odgovorne oblasti na vse probleme, s katerimi se to področje otepa. Včeraj so župani prešli tudi solidarnostno izjavo predsedstva Državnega združenja italijanskih občin ANCI.

Najdaljše omizje na svetu

V Firencah so organizirali najdaljše omizje na svetu. Dobre štiri kilometre dolgo omizje se je vilo po osrednjih mestnih ulicah, izkupiček večerje, na kateri je sodelovalo blizu 13 tisoč oseb, pa je šel v dobrodelne namene. Iztržili so blizu 300 milijonov lir, ki so jih namenili zvezi za boj proti raku in združenju za darovanje organov (Telefoto AP)

Šef kazaške partije spet Kazah V Novem Uzenu spet manifestacije

MOSKVA — Sovjetske oblasti ne varčujejo z napor, da bi pomirile srednjeazijsko smodnišnico, kjer se nacionalni in verski prepričanja spreminjajo v skrajno nevarno eksplozivno zmes. V ta okvir spada tudi včerajšnji sklep plenuma centralnega komiteja kazaške partije, ki je zamenjal dosežanega republiškega partijskega šefa ruske narodnosti Genadija Kolbina s Kazahom Nursultanom Nazarbajevim. Kazahstanska SSR bo tako prva sovjetska neslovanska republika, ki ima šefa in namestnika partije avtohtone narodnosti, saj je tudi podtajnik Marat Mendibajev kazaške narodnosti, ostale republike imajo vsaj podsekretarje ruske narodnosti.

Kolbin bo prevzel predsedstvo republiškega ljudskega nadzornega sveta, ki nima dejanske oblasti. Njegova zamenjava je bila znana že dober mesec, saj je bilo tudi njegovo imenovanje za prvega sekretarja kazaške partije leta 1986 začasen ukrep po odstopu skorumpiranega Dinmuhameda Kunaeva. Kolbinovo delo pa ni bilo lahko, njegovo imenovanje so dočakali z množičnimi protestnimi manifestacijami v Alma Ati, ki so terjale smrt dveh Kazahov. Po treh letih

pa je partija po vsem sodeč našla zanesljivega in sposobnega človeka med domačini, ki med drugim uživa podporo krajevnega prebivalstva. Nazarbajeva so namreč izvolili v kongres ljudskih poslancev s kar 270 tisoč glasovi.

Kot njegov predhodnik tudi Nazarbajev ne bo imel lahkega dela, saj je prevzel pomembno dolžnost le nekaj dni po krvavih dogodkih v Novem Uzenu, kjer so po zadnjih vesteh izgubile življenje v medetničnih spopadih štiri osebe. Varnostne sile so preprečile stopnjevanje nasilja, protestne manifestacije Kazahov pa se v Novem Uzenu nadaljujejo. Prebivalstvo še vedno zahteva odhod vseh Kavkazijcev, izročitev poveljnika policije, ki naj bi bil kriv za umor nekega Kazaha, izpustitev vseh priprtih in delovna mesta za vse brezposelne Kazah. Na naftnih poljih Novega Uzena v glavnem delajo strokovnjaki in delavci iz Zakavkazja. Nič čudnega torej, da sedaj Kazahi zahtevajo ta dobro plačana mesta za svoje ljudi. Kot so zapisala včerajšnja Izvestija je že kakih 700 Kavkazijcev zapustilo Novi Uzen in se vrnilo v Mahačkalo (Dagestanska ASSR) in Grozni (Čečeno-Inguška ASSR).

Jugoslovane pesti nizka kupna moč njihovih plač

BEOGRAD — Zaslužek poprečnega jugoslovanskega »milijonarja« v družbenem sektorju je aprila znašal 204 dolarje, v istem mesecu lani pa 236 dolarjev. Po izračunih strokovnjakov pri zveznem zavodu za statistiko se je zaslužek v letu dni zmanjšal za 13,6 odstotka. Primerjava plač in cen potrjuje, da življenjska raven neprestano upada, četudi za plače ne veljajo nikakršne administrativne omejitve. Mleko se je v tem obdobju podražilo za 477 odstotkov, olje za 641, »ljudski« kruh pa kar za 766 odstotkov. Glavno pojasnilo za tako drastičen skok cen

je marčevsko »ugašanje« državnih subvencij za osnovna živila.

Za poprečno aprilsko plačo je bilo moč kupiti 676 štruc polbelega kruha, leto dni poprej pa 1054. Za dohodek 1.931.619 dinarjev so Jugoslovani aprila lahko kupili 174 litrov olja, lani pa 232 litrov ali 528 litrov mleka, kar je za štiri odstotke manj kot lani.

Avtomobil postaja vse bolj nedosegljiv za zaposlene, ki živijo izključno od svojega dela. Za nakup juga 45 mora Jugoslovani delati 20 mesecev. Lani pa je zadostovalo 19 plač. (dd)

Tragičen poskus bega na Zahod

LONDON — Poskus bega na Zahod se je za mladega Rusa tragično končal. Na moskovskem letališču se je namreč skrnil v nišo podvozja na jumbu, ki je bil namenjen v London. Toda mladeničev organizem ni prenesel nizke temperature in pomanjkanja kisika med letom in na Heathrowu so zapreženi tehničniki, ki so oskrbovali letalo, odkrili fantovo truplo.

Letalo je bilo last letalske družbe Shinobu Hasegawa in je v Moskvo priletelo v torek, proti Londonu pa je poletelo v sredo zvečer. Šlo je za poskusni polet na novi progi Tokio - Moskva - London in na krogu ni bilo potnikov. V zvezi z identiteto mladeniča niso sporočili nič določenega. Glasnik londonske policije je še sporočil, da je za preiskavo ta primer zaključen, saj naj bi v zvezi z vzroki smrti ne bilo nič sumljivega.

V škripcih zaradi prezahtevnih gejš

TOKIO — Japonsko vlado je ponovno prepihal škandalistični veter. Tokrat ne gre za afero, ki bi spominjala na Recruit, pač pa za »nemoralno« vedenje premiera Sosukeja Una, vsesplošno cenjenega zaradi »visokega moralnega profila«. Tednik Šukan Šinichi navaja namreč nekaj izredno šokantnih podatkov v zvezi z zasebnim življenjem 66-letnega Takešitovega naslednika.

Uno naj bi namreč gojil izredno intimna prijateljstva z gejšami in rednimi priljeznicami. Za moškega, ki ima ženo in dve odrasli hčerki, naj bi to bilo odločno predrzno. Tednik piše tudi, da je Uno preživljal gejšo Hatsuko celih deset let, neki neznani priljeznici pa naj bi prav tako posvetil deset let svojega življenja.

Proti Unu je dvignila svoj glas tudi neka bivša gejša, ki jo je premier odkupil 1985. leta in ji plačeval 3 milijone lir na mesec za intimitne sestanke. Cena naj bi bila smešno nizka in Uno je menda »nemoralen« predvsem zaradi tega, ker ni radodaren, in svojim dekletom ne pušča posebno bogatih spominčkov.